

ЗВЯЗДА

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй КАРТУН,
першы намеснік міністра
эканомікі:

«Патэнцыял росту цяпер знаходзіцца ў рэгіёнах, у тым ліку гарадах-спадарожніках Мінска. Напрыклад, у Смалявічах наладжана вельмі добрая інфраструктура. Гэта тое, пра што гаворыць Прэзідэнт. У найбліжэйшую пяцігодку мы будзем настрайваць работу ў бок стварэння ўмоў у рэгіёнах, каб людзі заставаліся там, працавалі, атрымлівалі дастойную заробковую плату. У Мінску жыць будзе даражэй. Усе будучы супастаўляць і лічыць. Так, у Мінску, можна быць, зарплата большая, але і жыццё даражэйшае. Дык лепш, можна, недзе ў Смалявічах ці ў Жодзіне жыць, у цудоўных гарадах Мінскай ці іншай іняй вобласці, маючы пры гэтым стабільную работу, і раз на месяц прывязджаць з радасцю пагуляць на сталіцы».

Месца работы — неба

Заўтра сваё прафесійнае свята адзначаць усе, хто мае дачыненне да грамадзянскай авіяцыі. Будзе шмат зычэнняў і цёплых слоў. Бо, як адзначана ў віншаванні кіраўніка дзяржавы, «дзякуючы стабільнай якасці і надзейнасці аказваных паслуг, пашырэнню маршрутнай сеткі і ня зменнай пунктуальнасці, беларускія авіятранспартныя прадпрыемствы заваявалі аўтарытэт ва ўсім свеце. У гэтым заслуга ўсіх прафесіяналаў беларускай грамадзянскай авіяцыі».

Бортправаднік 7-й групы кабінных экіпажаў Ганна ФРОЛІКАВА (на фота) у кампаніі «Белавія» ўжо больш як дзесяць гадоў. За гэты час яна працавала ў складзе экіпажа на ўсіх тыпах самалётаў, якія эксплуатауюцца авіякампаніяй, атрымала кваліфікацыю «інструктар-экзаменатар». Ганна прызнаецца, што не ўяўляе свайго жыцця без неба, якое стала яе працоўным месцам.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

КОРАТКА

- 11 лістапада 2024 года Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь І. П. Сергянка правядзе асабісты прыём грамадзян і прадстаўнікоў юрыдычных асоб у Палаце прадстаўнікоў. Папярэдні запіс на асабісты прыём будзе ажыццяўляцца 4 і 5 лістапада з 8.00 да 17.00 (пералічаны 13.00—14.00) па тэлефоне (017) 222 69 25.
- З пачатку года ў Беларусь заехалі 114 784 грамадзяніны Украіны.
- Валавая здабыча нафты ў краіне дэманструе ўстойлівую дынаміку росту.
- Паводле апошніх звестак, аграрыі краіны сабралі 149,9 тыс. т агародніны пры ўраджайнасці (без агароднінага гарошку) 362,4 ц/га.

Падрабязнасці

Што будуюць, а што ўжо ўвялі ў эксплуатацыю?

Як, калі і дзе сталіца і цэнтральны рэгіён узводзяць аб'екты сацыяльнай інфраструктуры

Штогод у беларускай сталіцы і Мінскай вобласці будуюцца і рэканструююцца вялікая колькасць аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры. Гэта ўстановы адукацыі, аховы здароўя, культуры, а таксама спартыўна-аздараўленчыя і іншыя збудаванні. Такія аб'екты ўзводзяцца ў тых месцах, дзе ёсць неабходнасць. Карэспандэнт «Звязды» высветліў падрабязнасці будаўніцтва названых аб'ектаў.

СТАР. 3

Фота БелТА.

Транспарт

«НА КРЫЛАХ» — КАЛЯ 2 МІЛЬЁНАЎ ПАСАЖЫРАЎ

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

Пра тое, як развіваецца авіяцыйная галіна, паведамаў дырэктар Дэпартамента па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый Рэспублікі Беларусь Ігар ГОЛУБ.

СТАР. 4

ТРЭБА ЗАХАВАЦЬ СТАБІЛЬНАСЦЬ

Фота БелТА

Вынікі работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб у Магілёўскай вобласці былі падведзены на выязным пашыраным пасяджэнні Прэзідыума Савета Рэспублікі на чале са Старшынёй Савета Рэспублікі Наталляй КАЧАНАВАЙ у Кіраўску. Пасяджэнне адбылося на базе ААТ «Рассвет імя К. П. Арлоўскага». Удзел у ім прынялі сенатары, прадстаўнікі выканаўчай і прадстаўнічай улады, Маладзёжнага парламента, грамадскіх арганізацый.

— Работа са зваротамі грамадзян прыярытэтная ў нашай дзейнасці, — падкрэсліла Наталля Качанова на пачатку сустрэчы. — Гэту форму мы выкарыстоўваем пастаянна, таму што законы, як кажа наш Прэзідэнт, павінны ісці ад зямлі.

Старшыня Савета Рэспублікі падкрэсліла, што ў краіне выразна будавана работа са зваротамі грамадзян. І эффект вялікі. Але жыццё ідзе і ўзнікаюць новыя пытанні. І ў іх трэба вельмі ўважліва разбірацца.

— Людзі на прыём прыходзяць розныя. — аргументвала Наталля Качанова. — Да ўсіх трэба ставіцца з павагай і цяпленнем. Выслушаць і ўзяць на заметку. З пытаннямі, якія да нас паступаюць, фарміруюцца ў тым ліку і прапановы па змяненні ў законы. Калі ёсць новыя выклікі ці праблемы, гэта трэба рабіць.

Вельмі эфектыўная форма, якую практыкуе Савет Рэспублікі, — гэта правядзенне адзінага дня прыёму грамадзян у рэгіёнах. Нядаўна такі адбыўся ў Магілёўскай вобласці. Савет Рэспублікі знаёміў прысутных з вынікамі такой работы за апошнія два гады. Ён адзначыў у сваім дакладзе **загады аддзела па рабоце са зваротамі грамадзян і ўнутраным кантролі Сакратарыята Савета Рэспублікі Максім ШЭКО**, колькасць зваротаў да сенатараў зніжаецца, але назіраецца рост паўторных і калектыўных. На першым месцы пытанні ЖКГ, землекарыстання, землеўпарадкавання.

Намесні старшыні Магілёўскага аблвыканкама Мікалай ДЗЯДКОЎ дэталёва расказаў, якая праводзіцца работа з насельніцтвам у рэгіёне. Яна досыць эфектыўная. Па выніках разгляду зваротаў у 2022—2023 гадах, станюча вырашаны шэраг значных для жыхароў вобласці пытанняў у сферы жыллёва-камунальнага будаўніцтва і інжынерна-транспартнай структуры, прыняты меры па паляпшэнні якасці пасажырскіх перавозак, даступнасці аказання медыцынскай дапамогі. Сёння ў прыярытэце тая ж тэматыка — жыллёва-камунальнага гаспадарка, архітэктура і будаўніцтва, жылы фонд, землеўпарадкаванне і землекарыстанне, гандаль і спажывецкі рынак, транспарт, праца, занятасць насельніцтва, ахова працы, сацыяльнае і пенсійнае забеспячэнне.

Вопытам работы з насельніцтвам падзяліліся прадстаўнікі райсавета, сельсаветаў. Наталля Качанова ўхваліла форму работы Крычаўскага райсавета з органамі тэрытарыяльнага грамадскага савета — актыўнымі прадстаўнікамі насельніцтва. Яна лічыць, што гэты вопыт павінен быць распаўсюджаны і на іншыя рэгіёны. Бо такая форма працуе на папярэджанне скаргаў і стварэнне згоды ў грамадстве.

— Мы павінны захаваць мір і стабільнасць у краіне, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — У дзяржаве шмат чаго робіцца для таго, каб жыццё было камфортным і спакойным. Прэзідэнт пастаўлена задача адкрываць прадпрыемствы, развіваць эканоміку. Сёлета наша эканоміка вельмі добра спрацавала. Гэта відаць па тым, як працуюць сацыяльныя праграмы. Двойчы павышаліся пенсіі, падоўжаны тэрмін дзеяння сямейнага капіталу, пашыраны магчымасці яго прымянення. Укладваюцца вялікія сродкі ў будаўніцтва дарог, жылля. Пра гэта таксама павінна ведаць насельніцтва. Бо ўсё, што робіцца, накіравана выключна на росквіт нашай краіны і рост дабрабыту людзей. Пра гэта вельмі важна помніць у такі неспакойны час, калі вакол Беларусі ідзе нагнятанне абстаноўкі, вядуцца спробы ўмяшання ў нашы ўнутраныя справы. Трэба ўсяму гэтаму супрацьстаяць.

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, дырэктар адкрытага акцыянернага таварыства «Рассвет імя К. П. Арлоўскага» Аляксандр БАГЕЛЬ падкрэслівае, што работа з насельніцтвам дапамагае адчуваць настрой грамадства.

— Трэба быць уважлівым да прапанов людзей, калектыўна, без гэтага нельга, — заўважае ён. — Розныя пытанні паступаюць: зямельныя спрэчкі, непаразуменне з суседзямі, дрэнныя дарогі. Яны вырашаюцца, магчыма, дзесьці на іх не паспелі прараэгаваць. Шмат пытанняў вырашаецца ў працэсе. Калі людзі пачынаюць запісвацца на прыём да сенатара, выканкамы імкнуча зняць праблему ішчэ да прыёму. Гэта надрэнна, бо людзі задаволены.

Пасля пасяджэння Наталля Качанова наведла мемарыяльны комплекс у вёсцы Боркі, дзе прыняла ўдзел у цырымоніі ўскладання кветак да памятнага знака «Паміж спаленых вёсак Магілёўскай вобласці». А затым наведла палацава-паркавы ансамбль Булгакаў у аграгарадку Жылічы, які быў адноўлены па інвестпраграме «Культура Беларусі».

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Кіраўск.

Аб чым яшчэ ішла размова на выязным прэзідыуме Савета Рэспублікі ў Кіраўску, чытайце ў найбліжэйшым выпуску «Мясцовага самакіравання».

ГАРАНТ КЛОПАТУ І ШЧАСЦЯ

Ігар СЕРГЯЕНКА адкрыў у Паставах новы дзіцячы дом сямейнага тыпу

У горадзе Паставы Віцебскай вобласці адкрылі новы дзіцячы дом сямейнага тыпу, які стаў другім такім аб'ектам у раёне. Урачыстае адкрыццё сімвалічна адбылося напярэдадні 7 лістапада, калі дзяржава ўжо па добрай традыцыі робіць людзям падарункі ў выглядзе новых сацыяльных аб'ектаў. Чырвоную стужку на парозе новага дома дзеці перарэзалі разам са Старшынёй Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Ігарам СЕРГЯЕНКАМ.

Неабходнасць будаўніцтва другога дзіцячага дома сямейнага тыпу на Пастаўшчыне ўзнікла ў пачатку 2023 года і абумоўлена недастатковай колькасцю і перапоўненасцю прыёмных сям'яў, немагчымасцю забяспечыць сумеснае пражыванне братоў і сястры са шматдзетных сям'яў, якія засталіся без апекі бацькоў. Новы аб'ект разлічаны на пражыванне 10 дзяцей, у тым ліку з абмежаванымі магчымасцямі.

На адкрыцці дзіцячага дома сямейнага тыпу Ігар СЕРГЯЕНКА заўважыў, што яшчэ ў 1998 годзе пачала рэалізавацца прэзідэнцкая праграма «Дзеці Беларусі». І новы аб'ект у Паставах — гэта яшчэ адна цаглянка ў рэалізацыю дзяржаўнай палітыкі ў гэтай галіне. Такі дом — ужо другі ў Паставах і адначасова 275-ы ў Беларусі. Гэта сведчыць аб вялікай увазе, што сёння ўдзяляецца выхаванню дзяцей, якія апынуліся ў складанай сітуацыі.

Старшыня Палаты прадстаўнікоў падкрэсліў: заканадаўчая база выразна прапісана ў Кодэксе аб сям'і і шлюбе, у прыватнасці, хто можа быць бацькамі-выхавацелямі. Разам з тым сёння ў Палаце прадстаўнікоў разглядаюцца змяненні ў Кодэкс аб адукацыі. Адна з прапанов, якая паступіла, — аднесці бацькоў-выхавацеляў да педагагічных работнікаў, паколькі яны займаюцца выхаваннем дзяцей, маюць адпаведную падрыхтоўку, самаадукацыю.

З віншаваннямі да наваёблаў звярнуўся **старшыня Віцебскага абласнога Савета Дэлегатаў Дзмітрый ДЗЯМІДАЎ**. «З боку

дзяржавы аказваецца ўсялякая падтрымка, каб такая сям'я, як ваша, ні ў чым не мелі патрэбы і дзеці былі па-сапраўднаму шчаслівыя, атулены клопатамі і любоўю і адчувалі бацькоўскія плячы і ласку», — сказаў кіраўнік дэлегатаў корпуса Віцебшчыны.

Бацькамі для тых, каму патрэбна падтрымка і любоў, стала сям'я Пупкевічаў, якія ўжо выхавалі траіх сваіх і дваіх прыёмных дзяцей. А калі апошнія былі гатовыя да самастойнага жыцця, прынялі ў сям'ю яшчэ семярых — дзетак асаблівых, з сур'ёзнымі праблемамі са здароўем. Размаўляючы з Луцэяй і Валерыем Пупкевічамі, Ігар СЕРГЯЕНКА адзначыў, што трэба мець вялікае сэрца і любіць дзяцей, каб узваліць на себе такі груз адказнасці, і гэта заслугае самай высокай ацэнкі і павагі.

Многія з пастаўчан уразіліся ўчынкам сям'і. Называюць гэта бацькоўскім падвігам, калі кожны дзень трэба змагацца за жыццё падапечных, вучыць самым простым навыкам, цяплом і клопатам разганяць іх страх перад навакольным светам. Таму ўдзячных слоў і пажаданняў у гэты дзень Валерыі і Луцэя пачулі шмат, а самі не пераставалі дзякаваць усім, хто падарыў сям'і новы дом.

У гэты дзень у рамках рабочага візиту ў Пастаўскі раён Ігар СЕРГЯЕНКА наведаў Пастаўскі льевазавод і правёў сустрэчу з працоўным калектывам. У мінулым годзе на прадпрыемстве завяршылася мадэрнізацыя, якая працягвалася 12 гадоў. Па словах дырэктара Алены Юрыненка, год таму з дзяржаўнай

падтрымкай устанавілі новае абсталяванне, што паспрыяла паляпшэнню фінансава-эканамічных паказчыкаў і павышэнню зарплаты работнікаў. Завод сам нарыхтоўвае сыравіну, якую потым самастойна перапрацоўвае. У гэтай галіне сёлета таксама высокія паказчыкі: прадпрыемства сабрала рэкордны ўраджай аб'ёмам 6200 тон. У перспектыве — асваенне вытворчасці смежавых нітак. «Дзяржава сёння падтрымлівае прадпрыемствы, якія займаюцца перапрацоўкай такой культуры, як лён. Асноўная затратная частка пры вырошчванні лёну — набыццё ўгнаенняў і дызельнага паліва. І тое, і другое фінансуецца дзяржавай. Пры дачыні валакна нам таксама ідзе кампенсацыя ў залежнасці ад нумара», — адзначыла дырэктар ААТ «Пастаўскі льевазавод».

«Немалаважна, што амаль тры гады тут працуе новы кіраўнік — энергійная жанчына, якая здолела аб'яднаць калектыв і настроіць на працу. Вытворчыя паказчыкі пайшлі ў лепшы бок, як і зароботная плата. Адзоль і настрой людзей. Сёння гэтаму прадпрыемству патрэбна дапамога дзяржавы, але неабходна працаваць над тым, каб павышэцца якасць той прадукцыі, якую мы выпускаем», — падкрэсліў Старшыня Палаты прадстаўнікоў у размове з журналістамі.

Падчас сустрэчы таксама ішла размова аб рабоце парламента нашай краіны, эканамічнай і сацыяльнай палітыцы дзяржавы, забеспячэнні міру і будучых выбарах Прэзідэнта.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота БелТА.

Міжнародны вектар

Перспектыўны афрыканскі напрамак

4—5 лістапада дэлегацыя Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь на чале з Ігарам СЕРГЯЕНКАМ па запрашэнні Старшыні Панафрыканскага парламента Форчуна Чарумбіры наведае горад Мідранд (ПАР) для ўдзелу ў чацвёртым пленарным пасяджэнні Панафрыканскага парламента шостага склікання.

Беларускаму парламентаў ўпершыню ў гісторыі дадзена магчымасць выступіць на афіцыйнай цырымоніі адкрыцця сесіі Панафрыканскага парламента, якая адбудзецца 4 лістапада 2024 года, падкрэслілі ў прэс-службе Палаты прадстаўнікоў.

Плануецца таксама падпісанне Мемарандума аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Панафрыканскім парламентам, у адпаведнасці з якім парламентам Беларусі будзе дадзены статус наглядальніка пры гэтай міжпарла-

менцкай арганізацыі.

Яшчэ ў праграме візиту запланаваны сустрэчы Старшыні Палаты прадстаўнікоў Ігара СЕРГЯЕНКІ з кіраўніцтвам Панафрыканскага парламента, Нацыянальнай асамблеі ПАР, кіраўнікамі парламенцкіх дэлегацый краін Афрыкі.

Прэзідэнт Беларусі абзначыў Афрыку адным з галоўных арыенціраў у знешняй палітыцы і адным з прыярытэтных знешнеэканамічных вектараў нашай краіны. Цяпер стаіць задача ўсебаковага развіцця гандлёва-эканамічных адносін з краінамі Афрыкі і забеспячэння росту экспарту беларускіх тавараў і паслуг на афрыканскі рынак.

Панафрыканскі парламент адыгрывае важную ролю ў афрыканскім палітычным жыцці, ён з'яўляецца органам Афрыканскага саюза. У ПАП уваходзяць 275 парламентарыяў, якія прадстаўляюць 55 дзяржаў — членаў Афрыканскага саюза. У чэрвені 2022 года Старшынёй быў выбраны сенатар Парламента Зімбабвэ Форчун Чарумбіра.

Што будуюць, а што ўжо ўвялі ў эксплуатацыю?

АБ'ЕКТЫ ЦЭНТРАЛЬНАГА РЭГІЁНА

«Сёлета інвестыцыйна-праграма будаўніцтва ў Мінскай вобласці даволі вялікая. Аб'ём сродкаў, які закладзены ў яе, перавышае 200 мільёнаў рублёў, — распавёў першы намеснік старшыні камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Мінскага аблвыканкама **Аляксей БЫКАЎ**. — Сярод аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры сёлета ўведзены будынак паліклінікі цэнтральнай раённай бальніцы ў Нясвіжы, на стадыі ўводу знаходзіцца і сучасная паліклініка ў Смалявічах. У наступным годзе будуць працягнуты будаўнічыя работы комплексу бальніцы і паліклінікі ў Заслаўі, станцыі пералівання крыві ў Барысаве. Таксама працягваецца будаўніцтва лячэбнага корпуса ў пасёлку Дружны і вялікага хірургічнага корпуса № 2 Мінскай абласной клінічнай бальніцы».

Вялікая ўвага — і будаўніцтву аб'ектаў фізічнай культуры і спорту. «Сёлета ўжо здалі два аб'екты. Гэта прыбудова будынка басейна з пешаходнай га-

лерэяй у Мядзеле і фізкультурна-аздраўленчы комплекс у Дзяржынску. Сёння працягваецца будаўніцтва фізкультурна-аздраўленчых комплексаў у Крупках і ў вёсцы Лескаўка Мінскага раёна», — адзначыў першы намеснік старшыні.

Аляксей Быкаў расказаў і аб будаўніцтве ўстаноў адукацыі: «Узводзяцца дзіцячыя сады ў Смалявічах і Лагойску. Плануецца таксама будаўніцтва двух дзіцячых садоў у Мінскім раёне: у Прылуках і Сеніцы. Акрамя таго, сёння ўзводзіцца пачатковая школа — дзіцячы сад у Слуцку, а яшчэ школа на 1020 месцаў у Фаніпалі. Завяршылі і ўвялі ў эксплу-

атацыю сярэдняю школу на 930 месцаў у Салігорску. Яна будавалася ў рамках праекта з буйнапанэльнага домабудавання, які мы будзем у далейшым прымяняць пры будаўніцтве школ на тэрыторыі Мінскай вобласці. Гэты праект выгадны па тэрмінах будаўніцтва і магчымасця кампануюкі пад канкрэтныя ўмовы, неабходныя ўстаноў адукацыі. Таксама пачата будаўніцтва школы ў Жодзіне, праектуюцца аб'екты ў прыстальных Прылуках».

У Мінскай вобласці ўзводзяцца і аб'екты сацыяльнай абароны. Як адзначыў Аляксей Быкаў, у наступным годзе плануецца завяршэнне будаўніцтва сацыяльнага

цэнтра ў Стоўбцах: «Таксама працягваецца ўзвядзенне будынка тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ў вёсцы Бараўляны. Яго ўвод у эксплуатацыю плануецца да канца гэтага або на пачатку наступнага года. У 2025 годзе пачнецца будаўніцтва тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва ў Смалявічах».

На гэтых аб'ектах Міншчына не спыняецца. Ужо складзены перспектывныя планы на 2025 год. «Заўважу, што аб'ём інвестыцыйных сродкаў, якія ўкладваюцца ў будаўніцтва, у наступным годзе не паменшыцца, адпаведна, тэмпы работ па ўзвядзенні

сацыяльных аб'ектаў будзе захаваны», — падсумаваў Аляксей Быкаў.

А ШТО З'ЯВІЦЦА Ў СТАЛІЦЫ?

На будаўніцтва аб'ектаў сацыяльнага прызначэння Мінск выдзяляе немалыя сродкі. Сёлета на ўзвядзенне аб'ектаў аховы здароўя, адукацыі, культуры, фізічнай культуры і сацыяльнай абароны будзе выдаткавана каля 460 мільёнаў рублёў. Пра гэта распавяла **загадчык сектара капітальных укладанняў камітэта будаўніцтва і інвестыцый Мінскага гарвыканкама Наталія ГАУРЫЛАВА**.

«Сёлета былі ўведзены ў эксплуатацыю дзіцячы садок у межах вуліцы Скрыпнічэва — Адзінцова, школа ў мікрараёне Лябязжы. Завершана будаўніцтва найстарэйшага сталічнага кінатэатра «Перамога», увялі ў эксплуатацыю псіханеўралгічны інтэрнат «Расток» для дзяцей з асаблівасцямі развіцця, пажарнае допо ў жылым комплексе «Мінск-Свет». Да канца года плануецца завяршыць узвядзенне інтэрната для студэнтаў БНТУ, рэканструкцыю

стадыёна «Трактар» і будаўніцтва дзіцячага садка ў Бараўлянах», — адзначыла Наталія Гаўрылава.

Па яе словах, у наступным годзе плануецца ўвод у эксплуатацыю адразу чатырох паліклінік: у пасёлку Усходні, Лошыцы і дзве ў жылым комплексе «Мінск-Свет»: «Акрамя таго, у наступным годзе плануем увесці ў эксплуатацыю аб'ект аховы здароўя на вуліцы Маякоўскага, 31, будаўніцтва якога ўжо працяглы час не можа завяршыць інвестар».

Актыўна забудовваюцца і гарады-спадарожнікі, у першую чаргу Смалявічы. Будаўніцтва ў такіх населеных пунктах вядзецца сумеснымі намаганнямі Мінска і Мінскай вобласці. Як распавёў першы намеснік старшыні камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Мінскага аблвыканкама Аляксей Быкаў, будаўніцтва вядзецца за кошт трансфертаў, якія паступаюць у абласны бюджэт, а заказчыкам выступае Мінск. У рамках генеральных планаў прадугледжана ўзвядзенне дзіцячых садоў, школ у новых мікрараёнах горада.

Даніл МАГІЛЬНІЦКІ.
Фота БелТА.

(Заканчэнне. Пачаток на 1-й стар.)

Ураджай-2024

ЯК ЛІДАР АПК КРАІНЫ СВАТКУЕ «ДАЖЫНКІ»

Горад Масты сёння прымае галоўнае свята хлебаробаў Гродзенскай вобласці. Гасцей раённага цэнтра і яго жыхароў чакае надзвычай разнастайная праграма яскравых мерапрыемстваў.

Традыцыйнымі і вельмі насаненымі аб'яцаюць быць падворкі кожнага раёна. Тут можна ўбачыць усю гісторыю развіцця тэрыторыі. Напрыклад, пляцоўка гаспадароў свята верне присутных у 1997 год, калі Масты прынялі рэспубліканскі фестываль «Дажынкi» з удзелам кіраўніка краіны Аляксандра Лукашэнка. Як гэта было, раскажучь кадры фотажурнікі. Таксама тут можна даведацца аб самых унікальных раёнах і паўдзельніцах у майстар-класах па травяляцэнні.

Наведвальнікі Лідскага падворка пазнаёмяцца з гісторыяй аграрнай галіны ў пасляваенны

перыяд 1943—1955 гадоў. Менавіта ў гэты час пачалася работа ў новых умовах калектывных гаспадарак раёна. А прадстаўнікі Ваўкавыска адлюструюць усе этапы станаўлення горадаўтваральнага прадпрыемства ААТ «Ваўкавыскі мясакамбінат», які сёлета адзначае 60-гадовы юбілей. «Бацькава булка». Астравецкі раён прадэманструе дасягненні ў малочнай галіне. Акрамя таго, усе присутныя змогуць ацаніць разнастайныя караваі і снапы, якія прадстаўлены на конкурс кожным раёнам.

Да свайго галоўнага свята аграрыі Гродзеншчыны падыходзяць з добрымі вынікамі. Рэгіён трывала займае лідарства па сельгасвытворчасці ў краіне. Ураджайнасць збожжавых і зернебабовых культур склала сёлета 48 цэнтраў з гектара — найлепшы паказчык краіны. Усяго атрымана звыш 2,2 мільёна тон зярня, што з'яўляецца другім вынікам пасля Мінскай вобласці.

У Гродзенскай вобласці сёлета нямала і асаблівых рэкардсменаў на жніве. Ёсць нават камбайнер-шасцісяцік. Найвышэйшы вынік па краіне на жніве 2024 прадэманструваў працаўнік СВК «Гродзенскі» Гродзенскага раёна Сяргей Шантыр, які намалаціў 6655 тон збожжа. Вядома, падчас свята найлепшыя хлебаробы атрымаюць заслужаныя ўзнагароды. Пераможцаў чакаюць таксама каштоўныя падарункі.

Канцэртная праграма парадзе выступленнямі знакамітых беларускіх і расійскіх выканаўцаў. Некалькі музычных пляцовак, у тым ліку з удзелам прадстаўнікоў дзіцячых музычных школ вобласці, не дадучь засумаваць нікому. А аматарам тэхнікі дастабы прыйдзеца выстаўка рэтрааўтамабіляў і сельгастэхнікі. Усіх наведвальнікаў чакае шмат цікавых лакацый і інтэрактыўных пляцовак.

Рэгіён вельмі адказна падшоў да падрыхтоўкі свята. Добраўпарадкаванне горада пачалося яшчэ на пачатку года. Было адноўлена 13 кіламетраў гарадскіх вуліц, работу вялі некалькі дарожна-будаўнічых упраўленняў, у тым ліку з іншых раёнаў вобласці.

Змянілася і само аблічча горада. Прыведзены ў парадак будынкi жылых, сацыяльных, культурных

аб'ектаў. Па-новаму стаў выглядаць фасад цэнтральнай раённай бальніцы, каля будынка з'явілася вельмі прыгожая інсталяцыя — сэрца ў далоні медыцынскіх работнікаў. Цікавае афармленне атрымаў раённы Дом культуры — яго фасад распісаны беларускім арнаментам.

Горад увогуле вельмі змяніўся ў эстэтычным плане. Прыцягвае ўвагу вялікі мурал на дзевяціпавярховым доме на ўездзе з боку Мінска. Лірычная кампазіцыя спалучыла сям'ю, хлеб, беларускую прыроду. Як сказала намеснік старшыні райвыканкама Марына Давыдзік, работы па ўпрыгожванні вяліся ў адпаведнасці з канцэпцыяй у стылі нацыянальнай сімволікі. З'явілася нямала ўнікальных фотазонаў. У іх ліку і стары дуб у цэнтры горада, які аформлены казанчымі персанажамі. Сімвал 2024 года — дракон — таксама атрымаў уваабленне на адной з цэнтральных пляцовак.

А падарункам для жыхароў стаў шматпавярховік на 56 кватэр, дзе выдзелена жыллё для шматдзетных сем'яў, маладых спецыялістаў, прадстаўнікоў сілавых ведамстваў. Асаблівасць новага дома ў тым, што гэта першы ў раёне жылы будынак, які поўнасна на электразабеспячэнні.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота grodnounews.by.

«НА КРЫЛАХ» — КАЛЯ 2 МІЛЬЁНАЎ ПАСАЖЫРАЎ

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

Паводле яго слоў, колькасць перавезеных авіятранспартам пасажыраў вырасла на 11,9% да ўзроўню аналагічнага перыяду мінулага года, пасажыраабарот паветранага транспарту — на 5,2%. Забяспечана выкананне асноўных ключавых паказчыкаў эфектыўнасці работы эканомікі. Экспарт транспартных паслуг склаў 102,5% да аналагічнага перыяду мінулага года. Узрос экспарт тавараў, адукацыйных паслуг.

Як адзначыў дырэктар дэпартамента, колькасць абслужаных пасажыраў у аэрапортах Беларусі расце ў параўнанні з мінулым годам і складае 119,6%. Надаецца таксама вялікая ўвага загрузцы абласных аэрапортаў. Летас пасля працяглага перапынку аднавіла палёты авіякампанія «Белавія» з Гомеля ў Маскву. Ужо ў сакавіку бягучага года пачаліся рэгулярныя рэйсы з Гомеля ў Санкт-Пецярбург, а ў красавіку стартвалі палёты з Брэста ў Маскву.

Таксама павялічылася інтэнсіўнасць палётаў праз Беларусь авіякампаній іншых краін: Кітая — у 10 разоў, Казахстан — амаль у 4 разы, Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў — у 2 разы, Узбекістана — у 1,5 раза, Расіі — у 1,5 раза, Турцыі — практычна ў 1,3 раза. Аднавілі палёты праз беларускую паветраную прастору авіякампаніі Азербайджан і Егіпта.

«У зімовы перыяд запланавана выкананне рэгулярных рэйсаў з Нацыянальнага аэрапорта Мінск, аэрапортаў Гомеля і Брэста ў 19 аэрапортаў дзясці дзяржаў. Наш нацыянальны перавозчык — авіякампанія «Белавія» — летас адкрыў новы напрамак — аэрапорт Дэлі. Нягледзячы на спыненне палётаў у Еўропу, працягваюцца інтэнсіўныя палёты ў Расію, краіны Каўказскага рэгіёна, Сярэдняя Азія і Блізкія Усходы. Праводзіцца пераарыентацыя палётаў на новых маршрутах і павялічэнне колькасці рэйсаў па дзейных напрамках», — расказаў Ігар Голуб. Таксама павялічыўся аб'ём перавезеных грузаў беларускімі авіякампаніямі (тэмп росту — 112,6%), грузаабарот (110,3%), аб'ём апрацаваных грузаў у аэрапортах краіны (101,9%).

Акрамя таго, наша краіна падпісала 50 міжурадавых і міждзяржаўных пагадненняў аб паветраных зносінах. Па словах Ігара Голуба, летас заключана пагадненне аб паветраных зносінах з Аманам,

Фота Вітале ВАРНЕЎСКА

на мінулым тыдні — з Саудаўскай Аравіяй і Сейшэльскімі астравамі. Завершаны працэдуры ўнутрыдзяржаўнага ўзгаднення і гатовы да падпісання міжурадавых пагадненняў аб паветраных зносінах з Венесуэлай і Кеніяй.

Дырэктар дэпартамента ўпэўнены, што падпісанне міжурадавых пагадненняў з'яўляецца прававой асновай для эксплуатацыі і арганізацыі палётаў, спрыяючы умацаванню эканамічных, турыстычных і камерцыйных сувязяў паміж краінамі. Ён дадаў, што пасля вызначэння прававой асновы ўключаюцца ў працу авіяперавозчыкі, у прыватнасці авіякампанія «Белавія», якая на сваім узроўні пачынае ўзаемадзейнічаць з адміністрацыяй аэрапортаў і іншымі арганізацыямі

«Белавія» перажывае значны рост

Гэтая айчынная авіяцыйная кампанія ў студзені — верасні гэтага года перавезла каля 1,5 мільёна пасажыраў, што амаль на 12% больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. На 12% таксама павялічылася колькасць выкананых рэйсаў, паведаміў на прэс-канферэнцыі першы намеснік генеральнага дырэктара авіякампаніі па арганізацыі вытворчасці Глеб ПАРХАМОВІЧ.

«Па выніках гэтага года мы разлічваем ушчыльную наблізіцца да двух мільёнаў перавезеных пасажыраў», — расказаў Глеб Пархамовіч. — Нягледзячы на ўсе тыя абмежаванні, якія існуюць, авіякампанія працягвае развівацца. Магчыма, у іншых умовах мы больш дынамічна развіваліся б, але, тым не менш, не стайм на месцы. Калектыв прыкладае ўсе намаганні, каб задаволены патрэбы насельніцтва ў авіяперавозках, забяспечыць безаварыйную працу».

Урумчы — гэта толькі пачатак

Прапрацоўваюцца новыя напрамкі. Значная падзея — старт з 16 снежня палётаў у кітайскі мегаполіс Урумчы. Да яго ў авіякампаніі доўга рыхтаваліся. Па словах першага намесніка генеральнага дырэктара, Урумчы абраны не выпадкова: гэта рэгіён Кітая, які досыць дынамічна развіваецца. Акрамя таго, мясцовы аэрапорт мае вялікі транзітны патэнцыял.

«Мы разлічваем, што гэта першы аэрапорт у Кітаі, у які пачынае лятаць. У плане ёсць і далейшае развіццё кітайскага напрамку», — адзначыў Глеб Пархамовіч, дадаўшы, што адкрыццё новага рэйса патрабуе вялікіх інвестыцый з боку авіякампаніі.

Ён таксама расказаў, што працягваюцца палёты з абласных аэрапортаў, будуць новаўвядзены ў палётнай праграме з Нацыянальнага аэрапорта Мінск. Да наступнага летняга сезона адновяцца рэйсы ў Махачкалу і Мурманск, якія карысталіся попытам, але на зімовы перыяд па камерцыйных прычынах спыненыя.

Аэрапорты як гарады

Намеснік генеральнага дырэктара РУП «Нацыянальны аэрапорт Мінск» па авіяцыйнай бяспеці і рэжыму Вадзім ПРАЎЛОЦКІ расказаў пра найбольш папулярныя напрамкі палётаў з і ў беларускую сталіцу.

Па словах Вадзіма Праўлоцкага, авіярэісы ў Нацыянальны аэрапорт Мінск і з яго выконваюць 10 авіяперавозчыкаў. У іх ліку базавая авіякампанія «Белавія», на якую прыпадае 64,3% усіх рэйсаў, шэсць расійскіх кампаній («Перамога», «Аэрафлот», «Азімут», «Ікар», Red Wings, «Северсталь»), авіякампаніі з Узбекістана, Кітая і ААЭ.

«Усяго за дзевяць месяцаў авіяперавозчыкамі выканана рэйсаў на 12,5% больш, чым за аналагічны перыяд 2023 года. Па выніках года плануем абслужыць (усімі кампаніямі) парадку 2,8 мільёна пасажыраў», — расказаў Вадзім Праўлоцкі.

У ліку найбольш папулярных напрамкаў — Масква, Санкт-Пецярбург, Дубай, Стамбул і Тбілісі. Найбольшая сярэдняя загрузка адзначаецца на рэйсах авіякампаніі «Перамога» з Масквы і Санкт-Пецярбурга, «Азімут» — з Мінеральных Вод, «Рэд Вінгс» — з Самары, «Белавія» — у Тбілісі і Стамбул.

Вадзім Праўлоцкі адзначыў, што, нягледзячы на нестабільную сітуацыю ў авіяцыйнай галіне і складаныя ўмовы гаспадарання апошніх гадоў, у студзені — верасні назіраецца станоучая дынаміка выканання вытворчых паказчыкаў у адносінах да аналагічнага перыяду мінулага года. На 12,4% узрасла колькасць самалётна-вылетаў, на 15,2% — колькасць абслужаных пасажыраў, на 17,8% — апрацаваных грузаў. Забяспечана прыбытковая праца ўсіх службаў аэрапорта.

Як раней прайнфармавалі ў паветранай гавані, дзевяне вяснова-летняга раскладу, якое працавала з 31 сакавіка, скончылася 26 кастрычніка, час выканання рэйсаў па асобных напрамках змяніўся. Некаторыя авіякампаніі на зіму прыпынілі палётную праграму. Так, Расійскі лайкостар «Перамога» не будзе лятаць у Мінск з Масквы і Санкт-Пецярбурга да сакавіка 2025 года. Беларускі авіяперавозчык «Белавія» прыпыніць рэйсы ў Махачкалу, а таксама ў Мурманск — гэта сезонныя напрамкі.

Пры гэтым з 27 кастрычніка авіякампанія «Азімут», якая выконвае пералёты па маршруце Мінеральныя Воды — Мінск, дадасць яшчэ адзін рэйс.

Школа пілотаў і рамонт самалётаў

Ігар Голуб нагадаў, што ў нашай краіне фарміруецца Нацыянальная школа пілотаў грамадзянскай авіяцыі. Спецыяльнасць «Лётная эксплуатацыя паветраных суднаў грамадзянскай авіяцыі» адкрыта ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі (БДАА) ў 2021 годзе. Першы набор — 10 курсантаў. На сёння іх лётная практыка налічвае два гады, агульны налёт складае 110 гадзін на аднамааторным самалёце. А 14 курсантаў набору 2022 года ўжо наляталі па 40 гадзін.

З ліпеня мінулага года БДАА прыступіла да фарміравання поўнага цыкла падрыхтоўкі — нацыянальнай школы пілотаў грамадзянскай авіяцыі. Курсанты набору 2021 года на бегучы момант атрымалі пасведчанне пілота-аматара PPL.

У наступным годзе ў акадэміі прыступяць ужо да канчатковага завяршэння падрыхтоўкі. Набыты аднамааторныя самалёты, што дазволіць акадэміі па заканчэнні трэцяга года лётнага навучання ўручыць выпускніку Беларускай дзяржаўнай акадэміі авіяцыі пасведчанне пілота камерцыйнай авіяцыі CPL. Яно адпавядае агульнапрызнаным сусветным стандартам ІКАО, што ў далейшым дазволіць ім працаваць ва ўсіх авіяцыйных арганізацыях не толькі ў Рэспубліцы Беларусь, але і ў Расійскай Федэрацыі, а таксама за мяжой.

Па словах Ігара Голуба, прышоўшы ў авіякампанію, выпускнік праходзіць дадатковую падрыхтоўку на канкрэтны тып паветранага судна і атрымлівае пасведчанне «лінейнага» пілота грамадзянскай авіяцыі. Пасля гэтага ён зможы прыступіць да палётаў у складзе экіпажа ў якасці памочніка камандзіра паветранага судна.

Ігар Голуб таксама дадаў, што, пачынаючы з мінулага года, актыўна ўключаюцца ў праграму авіябудавання ў нашай краіне Мінскі завод грамадзянскай авіяцыі, выдучае прадпрыемства на прасторах СНД па рамонтцы і мадэрнізацыі, тэхнічны абслугоўванні самалётаў тыпу Як-40, Ту-134 і іх мадыфікацыі.

Як вядома, асноўны кірунак дзейнасці гэтага рамонтнага заводу — рамонт самалётаў Ту-134, Як-40, тэхнічнае абслугоўванне самалётаў Іл-76, Ту-204, Sukhoi Superjet 95, а таксама пераабсталяванне, мадэрнізацыя салонаў самалётаў, выкананне работ па афарбоўцы самалётаў рознага тыпу.

Сёлета на заводзе ўведзены ў эксплуатацыю найноўшы комплекс, адзіны ў краінах СНД па змяшчэнні і афарбоўцы вонкавай паверхні паветраных судоў і іх тэхнічнае абслугоўванне, які цвяпер эфектыўна працуе і выконвае заказы, што паступаюць ад розных краін на нашы рамонтныя заводы. Вялікі вопыт рамонтнай і мадэрнізацыйнай авіяцыйнай тэхнікі дазваляе Мінскаму заводу грамадзянскай авіяцыі ўпэўнена прапаноўваць прадукцыю і паслугі спажывацям ва ўсім свеце.

Сяргей КУРКАЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Звыш 14 мільёнаў чалавек былі вымушаны пакінуць свае дамы з-за канфлікту ў Судане

Эскаляцыя гвалту і новыя зверствы ў Судане прывялі да беспрэцэдэнтнага ўзроўню гуманітарнага крызісу, а колькасць перамяшчаных асоб перавысіла 14 мільёнаў чалавек. Пра гэта заявілі ў Міжнароднай арганізацыі па міграцыі (МММ), паведамляюцца на сайце Цэнтра навін ААН. «Сітуацыя ў Судане катастрофічная. Па-іншаму не скажаш. Лютыя галод, хваробы і сексуальны гвалт. Для народа Судана гэта сапраўдны кашмар», — заявіла кіраўніца МММ Эмі Поўн. Як адзначылі ў МММ, канфлікт паміж Узброенымі сіламі Судана і Сіламі хуткага рэагавання, які разгарнуўся летас, прывёў да перамяшчэння 11 мільёнаў чалавек унутры Судана, яшчэ 3,1 млных хараўроў збеглі за межы краіны. Эмі Поўн дадала, што некаторыя з найбольш моцна пацярпелых раёнаў Судана застаюцца поўнасцю адрэзанымі ад гуманітарнай дапамогі. Вярхоўны камісар ААН па правах чалавека Фолькер Цюрк у сваю чаргу выказаў

крайнюю занепакоенасць у сувязі з рэзкай эскаляцыяй баявых дзеянняў у суданскай правінцыі Эль-Гезіра, у выніку чаго тысячы сям'яў былі вымушаны ўцякаць з правінцыі. Адзначаецца, што, нягледзячы на маштабы патрэб, гуманітарныя арганізацыі, якія працуюць у Судане, адчуваюць востры недахоп фінансавання.

У Іспаніі аб'явілі трохдзённую жалобу па ахвярах паводкі

Урад Іспаніі аб'явіў трохдзённую жалобу па ахвярах паводкі, якая забрала жыцці больш як 150 чалавек. Аб гэтым заявіў міністр тэрытарыяльнай палітыкі і дэмакратычнай памачі Іспаніі Анхель Віктар Торэс, паведаміла РІА «Новости». Ён таксама выказаў шкадаванне, што не можа даць дакладных даных аб колькасці зніклых без вестак, і запэўніў, што Мадрыд будзе працаваць у супрацоўніцтве з рэгіянальнымі ўладамі для аказання дапамогі пацярпелым. Чыноўнік адзначыў, што матэрыяльны ўрон ад стыхій аказаўся

«вельмі значным», але самае страшнае для краіны — гэта чалавечыя страты. Стыхія асабліва моцна закрунула Валенсійскую супольнасць, Кастылія-Ла-Манчу і Андалусію. У Валенсіі былі аб'яўлены максімальны чырвоны ўзровень небяспекі. Рэгіён сутыкнуўся з наймагутнейшымі ападкамі з 11 верасня 1966 года. Як паведаміла «Бі-бі-сі», за восем гадзін у частцы паўднёва-ўсходняй Іспаніі выпала больш чым гадавая норма ападкаў, што і прывяло да ралтоўных паводак. Ратавальныя аперацыі працягваюцца. Доступ у некаторыя раёны па-ранейшаму абмежаваны.

У ШША кампанія PepsiCo закрывае чатыры заводы па разліве напояў

Кампанія PepsiCo заявіла, што плануе закрыць чатыры заводы па разліве напояў у ШША, паведаміла ABC News. Закрываць закрэне 136 работнікаў у штаце Цынцыяні, 131 — у Чыкага, 127 — Гарысбергу (штат Пенсільванія) і каля 50 — у Атланце. Раней у гэтым месяцы PepsiCo паведаміла, што знізіла продажы, бо спажываўцы ў ШША, Кітаі і іншых краінах адмовіліся ад пакупкі напояў і закускі кампаніі з-за пастаяннага павышэння цен. Продажы напояў PepsiCo ў Паўночнай Амерыцы ўпалі на тры працэнты як у другім, так і ў трэцім кварталах гэтага года. Чысты прыбытак PepsiCo зменшыўся на 5 працэнтаў у перыяд з ліпеня да верасня.

«Засталіся ў вушах толькі адны воплескі і крыкі «ўра»...

Што пісалі пісьменнікі-дэлегаты пра Народны Сход Заходняй Беларусі

Восемдзесят пяць гадоў таму, 28—30 кастрычніка 1939 года, у будынку гарадскога тэатра Беластоку адбыўся Народны Сход Заходняй Беларусі, на якім аднагалосна была зацверджаная Дэкларацыя па пытанні аб уваходжанні Заходняй Беларусі ў склад Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Сярод дэлегатаў гэтага з'езда меліся і беларускія пісьменнікі. Што ж яны пакінулі ва ўспамінах і мастацкіх творах пра тую знакавую для нашага народа падзею? Давайце разам паглядзім...

Піліп Пестрак.

Янка Купала.

Якуб Колас.

Міхась Машара.

«Потрясающее, глубоко волнующее впечатление произвело это собрание»

«Дні бесправасця»

ў нябыт адышли,
Сонца ўзыходзіць над краем.
Вольныя людзі раскутай зямлі,
Песняю вас мы вітаем.
Збіты кайданы чорнае ночы,
Сцёрты старыя скрыжалі.
Смела наперад,

люд наш рабочы,
К шчасцю ў шырокія далі...»

Гэты верш народны паэт Беларусі Якуб Колас прымяркоўваў менавіта да Народнага сходу, і надрукаваны ён у газеце «Звязда» 28 кастрычніка 1939 года. Для Якуба Коласа падзел Беларусі быў вялікай трагедыяй, бо па той бок мяжы апынуліся яго радзі-

ма, цяпер увасабляўся ў рэальнага чалавека.

Я не паспеў добра разабрацца ў агарнуўшых мяне думках і пацуюцца, як ужо стаю перад высокай постацю нашага народнага песняра. Ён працягнуў мне руку і нешта гаварыў пра толькі што прачытаны мой верш. Я стаю перад ім, паціскаю яго руку і не мог нават слова прамовіць ад хвалявання і разгубленасці.

«Аб нашай сустрэчы на вольнай і ўз'яднанай нашай роднай беларускай зямлі»

«Ты з Заходняй, я з Усходняй Нашай Беларусі,
Больш з табою ўжо ніколі Я не разлучыся».

На з'яднанне Беларусі адгукнуўся і Янка Купала. Разам з Якубам Коласам ён ездзіў у кастрычнік у

махах, цяпер увасабляўся ў рэальнага чалавека.

Я не паспеў добра разабрацца ў агарнуўшых мяне думках і пацуюцца, як ужо стаю перад высокай постацю нашага народнага песняра. Ён працягнуў мне руку і нешта гаварыў пра толькі што прачытаны мой верш. Я стаю перад ім, паціскаю яго руку і не мог нават слова прамовіць ад хвалявання і разгубленасці.

У мяне ў руках быў дэпутацкі блакнот. Янка Купала ўзяў яго і, адышоўшы крыху да акна, напісаў на першай старонцы: «Дарагому Міхасю Машару на памяць аб нашай сустрэчы на вольнай і ўз'яднанай нашай роднай беларускай зямлі. Шчыра жадаю поспеху ў жыцці і працы. Янка Купала».

«Усё гэта вылівалася аж за берагі»

Да вызвалення Заходняй Беларусі Піліп Пестрак паспеў зведаць пекла панскіх турмаў напюніўшы ад перанесеных катаванняў страціў усе валасы, займеў невывеленыя хваробы... І з жонкай сваёй пазнаёміўся ў вязніцы — яна таксама была камсамолка і падпольшчыца. 17 верасня 1939 года Піліп і Анастасія сустрэлі ў гарадзенскай турме. Даведаўшыся пра наступленне Чырвонай Арміі, вязні пачалі выломваць замкі на дзвярах камер. І Пестрак змог праз краты турэмнага калідора працягнуць руку каханай: «І так упершыню нашы рукі даткнуліся адна да адной».

Пасля перажытае Піліп Пестрак апіша ў рамане «Сустрэнемся на барыкадах». Раман заканчваецца тым, як галоўныя героі, Андрэй і яго каханая Надзя, едуць на Народны Сход Заходняй Беларусі як члены паўнамоцнай камісіі.

«Ад Народнага Сходу засталіся ў вушах толькі адны воплескі і крыкі «ўра»... Безупынным воплескі. Аж душа ўжо не магла іх стрывіліваць. Там гаварыліся прамовы, прымалясы рашэнні аб нацыяналізацыі фабрык, заводаў, банкаў, зямлі, лясоў, рэк і азёр. Галоўнае, была радасць, было захваленне ад сустрэчы з усходнімі свабоднымі братамі. Усё гэта вылівалася аж за берагі. Хацелася толькі глядзець на іх, доўгачаканых, усміхацца і вітаць узрываючы радасці. Кожны ў душы гаварыў: «Навошта тут афіцыйныя пастановы? І так усё даўно яно. Усё зразумела само сабою». Але пастановы, безумоўна, патрэбны. Гісторыя народа ёсць вялікая кніга, якую трэба дапісаць, давесці да ведама ўсіх, пакінуць патомкам.

Надзя шаптала на вуха бледнаму як палатно ад бяссонніцы

Андрэю. Ён быў у сваім горадзе старшынёю акруговай выбарчай камісіі па выбарах дэпутатаў у Народны Сход і стомлены пасля бяссонных начэй прыехаў на сход як дэпутат. Надзя шэпча яму на вуха:

— Глядзі, вунь сядзіць першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі.

— Дзе, дзе? — замітусіўся Андрэй.

— Вунь, у ложи, пасярэдзіне... Андрэй прыгледзеўся да смуглявага чалавека з чорнымі вачыма і чорнымі бровамі, у ваеннай форме. Ён сядзеў сярод ваенных, найбольш з ромбамі на пяціліцах мундзіраў».

Гаворка ідзе пра першага сакратара ЦК КП(б)Б Панцеляімона Панамарэнку — зразумела, Пестрак апісвае ўласныя ўражанні. Выказаўся ён і ў вершах:

«Рубеж крывавы змыт.
Дзяржаўны крок грыміць.
Свабодных дзён краса
у зорах пяцікутных
Да сонца сцэле шлях
для радаснай зямлі,
Руйнуе ўсе слады
народнае пакуты».

«Паслаў народ ад шэрых стрэх сляянскіх хатаў...»

Першая кніга вершаў Міхася Машары з'явілася, калі паэт сядзеў у турме, віленскіх Лукішчах — дзякуючы паэтку Людвіцэ Войціц, якая насяла яму перадачы і спарадкавала перададзеныя з няволі аркушыкі з вершамі ў зборнік «Малюнкi». Надышло 17 верасня 1939 года. Міхася Машару землякі на сходзе працоўных Шаркаўшчын вылучылі кандыдатам у дэлегаты Народнага сходу ў Беластоку, потым за яго дружна прагаласавалі — бо ўсе ведалі паэта-змагары з бядняцкага хутара. Ён быў удзел у Народным сходзе, потым у сесіі Вярхоўнага Савета СССР, дзе прымалася рашэнне аб уключэнні Заходняй Беларусі ў склад Савецкага Саюза. Тады ж быў напісаны верш «Прывітанне»:

«Нашу ў грудзях
я сонечнае шчасце,
У сэрцы радасці ніяк мне
не стрываць;
Не маю слоў, каб радасць гэту
ў рыфмы ўкласці
І гэта шчасце песні перадаць...
Учора быў батрак,
бяспраўны і галодны,
Нялюдскі здзек,
жывое гора апяваў...
А сёння васьм на Сход народны
У Савет Вярхоўны —
Народ мяне паслаў.
Паслаў народ ад шэрых стрэх
сляянскіх хатаў,

Ад закапчоных труб
фабрычных гарадоў,
Дзе польскі пан быў дваццаць год
ўладарным катом,
Дзе здзек гуляў і кпіў фашыст
з людскіх правоў, —
А сёння там — народ ўладар
І Край Саветаў!
Мяжа не дзеліць

болей Беларусі,
Я горды тым, што мне,
бяздомнаму паэту,
Радзімай стаў увесь

вялікі наш Саюз!»

Гісторыю напісання гэтага верша, усхвалявана-няроўнага, распавёў сам Міхась Машара ў сваіх успамінах. Яму падказаў ідэю Пятрусь Броўка там жа, на Народным сходзе, дзе Машару абралі дэлегатом у Маскву. Броўка пачаў віншаваць паэта з гэтым:

«— Кожуць, што еду, аднак,
мне ніяк не верыцца ў гэта, — адказаў я.

— Як гэта не верыцца? Сам чытаў. Стаіш трацім у спісе ўпаўнаважаных. Тут ужо ніхто не зменіць, раз пастанавіў Народны Сход, едзеш, браце. Адкінь усакі сумніў. Я вась што хачу параіць табе, як паэту: напішы добры верш. Прывітаньні верш Маскве.

Я задумаўся. Пятрусь нецярпліва кранае мяне рукой за плячо:

— Чаго задумаўся? Хіба тэмы не маеш?

— А думаеш, што тэма, як паклічаш, дык адразу — з'явіцца? Не, у мяне з гэтым цяжкавата, я — тугадум, тэму прывык вынашваць, — ціха прызнаўся яму.

— Сам ведаю гэта. А ты вась што зрабі — вазьмі эпіграфам радкі з Маякоўскага, з верша пра савецкі пашпарт:

«Читайте,
завидуйте,
Я — гражданин
Советского Союза!»

Удумайся ў гэтыя радкі, і яны дапамогуць адшукаць патрэбную тэму. А каб ты не забыўся іх, дай загінуў у твай дэпутацкі блакнот. Толькі ўжо напружы, усе сілы збяры, каб верш быў што трэба. Галоўнае, старайся, каб быў шчыры і цёплы. Жадаю табе, браце, шчаслівай дарогі і поспеху ў Маскве.

Пётр Усцінавіч паціснуў мне руку і пайшоў знаёміцца з Беластокам, а ў мяне на сэрцы зрабілася радасна і цёпла. Такую спагаду і людскую шчырасць я сустрэкаў упершыню ў жыцці і ад чалавека, якога першы раз сустраў тут, на Народным Сходзе».

І спаруды, эпіграф з Маякоўскага пачынае верш Міхася Машары «Прывітанне», як і раіў Пятрусь Броўка.

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

ма і частка яго сям'і. Таму Колас адным з першых вітаў уз'яднанне. І ўжо 8 кастрычніка 1939 года ў складзе брыгады беларускіх пісьменнікаў выехаў у Беласток для правядзення творчых вечараў і ўдзелу ў падрыхтоўцы да выбараў у Народны сход. Менавіта Якуб Колас гаварыў прывітальнае слова да яго дэлегатаў.

Свае ўражанні ад Народнага сходу Якуб Колас выказаў у лісце да паэта і перакладчыка Сяргея Гарадзецкага 2 лістапада 1939 года: «Вчера возвратился из поездки в Западную Белорусию. Ездил в составе делегации от трудящихся Советской Белоруссии для приветствия Народного собрания. Потрясающее, глубоко волнующее впечатление произвело это собрание. Мне никогда еще не случилось видеть такой съезды, такой народный сход, где бы с такой силой изливалась душа народа, его горькая обиды... Меня также

Беласток, сустрэкаўся з літаратурамі Заходняй Беларусі. Стаў ён і дэлегатом Народнага сходу. Вось што ўспамінае пра сустрэчу з ім паэт Міхась Машара:

«І вось, калі пасля вызвалення Заходняй Беларусі на Народным сходзе ў Беластоку 28 кастрычніка 1939 года мне казалі, што на сходзе прысутнічае Янка Купала, — я не адразу паверыў у гэта. Той дзень у маім жыцці быў днём неспадзяваных сустрэч. Тут я ўпершыню пазнаёміўся з Аляксеем Сурковым і Аляксандрам Твардоўскім. Толькі расстаўся з імі, як да мяне падышоў Пятрусь Броўка.

— Зараз пазнаёмлю цябе з Янкам Купалам, — сказаў ён.

Санс гэтых слоў не адразу дайшоў да маёй свядомасці. Янка Купала — чалавек, з якім можна было гаварыць у начной цішыні астрожных адзіночак, з якім можна было сябраваць толькі ў думках і

ООО «Фрондера»
извещает о проведении публичных торгов
в форме открытого аукциона по продаже имущества
общества с ограниченной ответственностью
«БешЛесИнвест»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Рохли, инв. № 00000004 и инв. № 00000005	2 400,00	240,00	120,00
2	Вилочный погрузчик Still DFG 1.6/7031 2006 г. в., инв. № 00000014	21 000,00	2 100,00	1 050,00
3	Станок для разводки ленточных пил RWM 2016 г. в., инв. № 00000019	1 800,00	180,00	90,00
4	Станок для заточки дисковых пил 2016 года выпуска, SOPW-150 для деревообрабатывающего оборудования, инв. № 00000023	2 400,00	240,00	120,00

В отношении лотов проводятся первые торги.

Местонахождение лотов: Витебская область, г. п. Бешенковичи, ул. Черняковского, д. 1В.

Дата и время проведения торгов: 5 декабря 2024 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка: с 10:00 4 ноября 2024 года до 16:00 3 декабря 2024 года

Условия для участия в торгах: 1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с ВУ3ЕАЛFA3012215570040270000, код банка ALFABVY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТПР 40901 Задаток для участия в торгах по Лоту «...», ООО «БешЛесИнвест», проводимых 05.12.2024.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласие о правах и обязанностях сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31-33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10:00 до 18:00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления являются дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По возвращению необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефону: +375293082897, +375293058650.
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанные в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов, зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победителю аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании актов в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста: по лоту № 2 – 7 %, по лотам №№ 1, 3, 4 – 9 % от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 10 (десяти) рабочих дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info/>.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов с понедельника по пятницу по предварительному согласованию, тел. +375447513892, e-mail schl6405@mail.ru (ликвидатор).
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Общество с ограниченной ответственностью «БешЛесИнвест» – в лице ликвидатора ООО «С чистого листа», тел. +375447513892 (Республика Беларусь, 211361, Витебская область, Бешенковичский район, г. п. Бешенковичи, ул. Черняковского, д. 1В, УНП 391016510)

Организатор аукциона: ООО «Фрондера», 220113 г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127, тел. 8 (029) 308 28 97
* e-mail: info.torg@orgtorg.by / sayt.torg@orgtorg.by
* telegram <https://t.me/orgtorg>

Центр Промышленной Оценки • ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 2
Продавец: ОАО «НКФО «Белинжасгрупп», г. Минск, ул. Либаво-Роменская, 23

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 1. www.ipmtorgi.by

Предмет электронного аукциона – имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Брест, ул. Я. Купалы, 110/2:

Наименование (назначение), инвентарный номер	Общая площадь
Гараж (здание специализированное автомобильного транспорта), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-46058 (по бух. учету 100050). Обременение: аренда.	605,2 кв. м
Хозяйственно-бытовой блок (здание административно-хозяйственное), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-69143 (по бух. учету 100048).	296,5 кв. м
Тепловая сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60856 (по бух. учету 100039).	протяженность – 164,8 м
Линия наружного освещения (сооружение специализированное энергетическое), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60859 (по бух. учету 100037).	протяженность – 221,7 м
Кабельная линия электропередач (Сооружение специализированное энергетическое), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60857 (по бух. учету 100029).	протяженность – 272,9 м
Водопроводная сеть (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60860 (по бух. учету 100028).	протяженность – 38,9 м
Канализационная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60858 (по бух. учету 100038).	протяженность – 81,8 м
Водопроводная сеть (сооружение специализированное водохозяйственного назначения), инв. номер по ЕГРНИ 100/C-60855 (по бух. учету 100027).	протяженность – 33,0 м

В состав лота входит иное имущество. Перечень размещен на сайте организатора аукциона www.cpo.by и на электронной площадке ИПМ-Торги www.ipmtorgi.by

Сведения о земельном участке: Предоставлен на праве постоянного пользования, кадастровый номер 14010000001008797, общей площадью 0,2295 га для обслуживания гаража и здания хозяйственно-бытового блока.

Начальная цена с НДС 20 %: 539 946,38 белорусских рублей

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (BYN), БИК BELBYX2X. Получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки». УНП 191 021 390

Срок заключения договора купли-продажи: Не позднее 30 календарных дней с момента объявления победителя электронного аукциона. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона.

Условия оплаты предмета электронных торгов: Оплата должна быть произведена не позднее 20 календарных дней с момента заключения договоров купли-продажи. Передача предмета электронных торгов осуществляется не позднее 10 рабочих дней после полной оплаты покупателем.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в согласии о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену.
Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1,5 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов.
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия.

Предыдущее извещение опубликовано в г. «Звязда» от 20.08.2024 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: Начало торгов 10ч. 00 мин. 13.11.2024 г. Окончание торгов 11ч. 00 мин. 13.11.2024 г. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 12.11.2024 г. до 17:00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: Тел: +375 17-373-21-33; +375 (29)-317-95-42; Email: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона), по поручению ОАО «Агро-Дубинское» (Продавец), проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: комплексный приемный пункт
с инв. № 632/C-25993 общ. пл. 108,1 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 622083006301000222 (право постоянного пользования) площадью 0,1650 га по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Дорский с/с, д. Брильки, 102.

На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: водоохранная зона рек и водоемов (0,1650 га), охранный зона линии электропередач (0,0115 га).

Начальная цена - 132,00 (сто тридцать) тысяч 00 (ноль) белорусских рублей. Стоимость снижена на 20 %.

Лот № 2: мастерская
с инв. № 632/C-31610 общ. пл. 312,6 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 622083006301000216 (право постоянного пользования) площадью 0,0427 га по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Дорский с/с, 1, 0,11 кв. м западнее д. Суводзы.

На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: зона санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения (0,0427 га).

Начальная цена с НДС (20 %) – 47 230,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены - 4 723,00 бел. руб.). Стоимость снижена на 20 %.

Лот № 3: коровник № 1
с инв. № 623/C-32727 общ. пл. 3 554,9 кв. м, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 62208300001000144 (право

постоянного пользования) площадью 0,6141 га по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Дорский с/с, 16, вблизи д. Лосокони.

На земельном участке имеются ограничения прав в использовании: водоохранная зона рек и водоемов (0,6141 га), зона придорожной периодической радиационной контролем (0,6141 га), придорожная полоса (контролируемая зона) автомобильной дороги (0,0302 га).

Начальная цена с НДС (20 %) – 175 680,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – 17 568,00 бел. руб.). Стоимость снижена на 20 %.

Задаток перечисляется на р/с № BY55BPSB3012108260016933000 0 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, код категории платежа ОТПР.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает продавцу затраты на публикацию извещения о проведении аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.itb.by. Предыдущее извещение по лотам №№ 1, 2 было опубликовано в газете «Звязда» от 21.08.2024, по лоту № 3 – в газете «Звязда» от 16.07.2024.

Аукцион состоится 15.11.2024 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 14.11.2024 до 16.00 по указанному адресу. Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 102-21-17, 516-80-64. Тел. для осмотра: (8029) 376-87-46.

УНП 600017962

Лот №	Инв. номер	Наименование	Год выпуска	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1	3000172	Полуприцеп специальный самосвал OZGLU TRAILER G, р/зн. А 5782 В-4,	2017	57855,00
2	3000158	Полуприцеп специальный самосвал MAZ 953000-017P, р/зн. А 4958 В-4	2017	14140,00
3	3921	Грузовой специальный цистерна GAZ-53, р/зн. А1 8689-4	1987	7350,00
4	3000156	Автомобиль грузовой седельный тягач MAZ 6430B9-8429-012, р/зн. АН 0194-4	2017	78645,00
5	174864	Грузовой седельный тягач MAZ 5440 19-1421-031, р/зн. АВ 8857-4	2010	107625,00
6	174865	Грузовой седельный тягач MAZ 5440 19-1421-031, р/зн. АВ 8856-4	2010	107625,00
7	300193	Грузовой седельный тягач MAZ-6430B9-8429-012, р/зн. АК 8697-4	2018	78645,00
8	174760	Грузовой специальный самосвал GAZ-SAZ-3507, р/зн. АВ 6480-4	2010	21070,00
9	47895	Грузовой специальный самосвал MAZ 533702, р/зн А1 8473-4	2005	12880,00
10	174110	Грузовой специальный самосвал MAZ 5902A2, р/зн АА 9746-4	2009	17990,00
11	50446	Грузовой специальный самосвал MAZ 555102 220, р/зн. 8613-4	2007	22540,00
12	173870	Грузовой фурагон тентовый MAZ 5336 А5, р/зн. АЕ 8381-4	2008	21980,00
13	174751	Грузовой платформа тентовая MAZ 437130 331, р/зн. 6348-4	2010	10220,00
14	47839	Грузовой платформа MAZ 533605 020, р/зн. А18625-4	2005	10640,00
15	68330	Грузовой платформа тентовая MAZ 4371W-431-000, р/зн. А1 0997-4	2013	23660,00
16	49765	Трактор Беларус 82,1, р/зн СА-4 8417, заводской № 8083676	2006	22701,00
17	48687	Автобус вагон (WAGON) MAZ 104С 21, р/зн. АК 1751-4	2006	7665,00
18	3000129	Грузопассажирский вагон (WAGON) GAZ-27527, р/зн. А1 1186-4	2016	21000,00
19	11593	Грузовой специальный автотран IN.PROI.VZ KRUPP KMK 6140, р/зн. А1 8536-4	1989	256305,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется в белорусских рублях на счет BY92-BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелБЭЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBYX2X; ОКПО 378531865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638.

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор купли-продажи для подписания победителю аукциона.

Срок оплаты предмета электронных торгов: 10 (десять) рабочих дней после заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлены регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by.

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение от 4 % до 8 % от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов. Подробная информация по размеру затрат и вознаграждения опубликована на www.ipmtorgi.by в карточке предмета электронных торгов.

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия.

Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в г. «Звязда» от 25.09.2024 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 15.11.2024 г. с 11:00 до 12:00. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Дата и время окончания приема заявок: Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 14.11.2024 г. до 17:00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: Тел: +375 17-373-21-33; +375 (44)-704-92-06; Email: info@ipmtorgi.by

РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Организатор аукциона) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего УП «БЕЛТА» на праве хозяйственного ведения (Продавец).

Аукцион состоится 21.11.2024 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, каб. 4.

Лот № 1: SUBARU OUTBACK, легковой универсал, 9 кузов (рама) № JF1BR9L95G055737. Начальная цена с НДС 20 % – 19 260,00 руб. Место нахождения: г. Минск, ул. Энгельса, 30.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Государственного комитета по имуществу gki.gov.by и на электронной торговой площадке Организатора аукциона gostorg.by.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 09.

8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • gostorg.by
* e-mail: torgi@ino.by УНП 19005182

Амерыканскія выбаршчыкі выказваюць сур'езныя апасенні наконт стану дэмакратыі. Аб гэтым сведчаць вынікі апытання The New York Times і Siena College, паведамляе ТАСС. У той жа час 75 працэнтаў апытаных мяркую, што дэмакратычнае кіраванне знаходзіцца пад пагрозай, а звыш 60 працэнтаў упэўна, што ўрад больш служыць інтарэсам эліты, чым грамадства ў цэлым. Больш за палову рэспандэнтаў

(58 працэнтаў) лічаць, што палітычнай сістэме краіны патрэбны сур'езныя рэформы ці поўная перабудова. Гэтыя лічбы адлюстроўваюць рост незадаволенасці на фоне складаных эканамічных умоў, высокага ўзроўню інфляцыі і палярызаванай грамадства, што асабліва ярка праявілася напярэдні прэзідэнцкіх выбараў. У што ператварылася перадвыбарная гонка ў ЗША?

538 ВЫБАРШЧЫКАЎ

Літаральна праз некалькі дзён — 5 лістапада — у ЗША пройдуць прэзідэнцкія выбары — мабыць, самыя непрадказальныя ў сучаснай гісторыі. Вельмі верагодна, што другі раз за XXI стагоддзе — і шосты раз за ўсю гісторыю Злучаных Штатаў — пераможцам стане кандыдат, які не набраў большасці галасоў выбаршчыкаў. Уся справа ў асаблівасцях выбарчай сістэмы ЗША. Вось ужо некалькі стагоддзяў амерыканскія выбаршчыкі на прэзідэнцкіх выбарах фактычна галасуюць не за самых кандыдатаў, а за выбаршчыкаў, якія абавязваюцца падтрымаць кандыдата, які перамог у штаце.

У кожнага штата ёсць пэўная колькасць выбаршчыкаў, роўная суме яго прадстаўнікоў у Кангрэсе — сенатараў (заўсёды два) і членаў Палаты прадстаўнікоў, колькасць якіх вар'іруецца ў залежнасці ад насельніцтва штата. Усяго выбаршчыкаў 538, і для перамогі аднаму з кандыдатаў неабходна пераадолець адзнаку 270 галасоў. У пераважнай большасці штатаў дзейнічае правіла «пераможца атрымае ўсё»: калі кандыдат адной партыі набраў, напрыклад, 51 працэнт галасоў, а яго сапернік — 49 працэнтаў, то ўсе да аднаго галасу выбаршчыкаў ад гэтага аддучы першаму. Выключэнне складаюць толькі Небраска і Мэн: там выбаршчыкі размяркоўваюцца па змешаным прынцыпе, адзначае lenta.ru.

Цяпер інстытут выбаршчыкаў выглядае архаічным і ўсё часцей падвяргаецца крытыцы як з боку простых выбаршчыкаў, так і з боку юрыстаў, палітолагаў і палітычных актывістаў Праціўнікі калегіі выбаршчыкаў сцвярджаюць, што, для таго каб ЗША маглі па праву называць сябе прадстаўнічай дэмакратыяй, прэзідэнцкія выбары павінны стаць прамымі, а перамагцаў у іх павінны тых, хто набярэ большасць галасоў простых выбаршчыкаў па ўсёй краіне.

«МЁРТВЫЯ ДУШЫ» І «КАРУСЕЛІ»

Цяпер вынікі усенароднага галасавання не адыгрываюць асаблівай ролі: адзін кандыдат можа набраць больш галасоў простых выбаршчыкаў, але пры гэтым наступіць апанату на галасах выбаршчыкаў і тым самым прайграць прэзідэнцкія выбары. Так здарылася, напрыклад, з Альбертам Горам у 2000-м і Хілары Клінтан у 2016-м. Гісторыя ведае не менш чым 15 прыкладаў, калі прэзідэнтам ЗША становіліся палітыкі, якія набралі менш за 50 працэнтаў галасоў выбаршчыкаў: сярод іх — Гары Трумэн, Рычард Ніксан, Джон Кенэдзі і Біл Клінтан.

Менавіта таму кандыдаты гатовыя адступіцца галасамі

выбаршчыкаў у традыцыйна «чырных» (рэспубліканскіх) і «сініх» (дэмакратычных) штатах (бо ім і так дастануцца ўсе іх выбаршчыкі), замест гэтага кідаючы сілы і рэсурсы на заваяванне «вагальных» штатаў. Гэта выклікае зразумелае абурэнне і апатыю сярод астатніх амерыканскіх выбаршчыкаў: выхадзіць, што іх галасы не адыгрываюць істотнай ролі. Іншы прадмет незадаволенасці — розніца ў «курсе» галасоў: напрыклад, на голас аднаго выбаршчыка ў

міжнародных назіральных ад Бюро па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека пры АБСЕ ў колькасці некалькіх дзясяткаў чалавек на шматмільённую краіну. Але нават прадстаўнікі праамерыканскай назіральнай арганізацыі былі вымушаны прызнаць, што фінансаванне кампаній кандыдатаў было зусім непразрыстым, а ў 18 штатах міжнародных назіральных не пусцілі на выбарчыя ўчасткі. У Тэхасе іх пагражала арыштаваць мясцовая пракуратура.

Паведамляецца, што журналістаў падвергнулі шматгадзінным допытам. Аператара са здымачнай групы трымалі на граніцы дзесяці гадзін, пасля чаго яму адмовілі ва ўездзе ў ЗША.

Амерыканскія СМІ знаходзяцца ў жаху ад ходу выбарчай кампаніі ў ЗША, таму адмаўляюцца ад традыцый падтрымліваць каго-небудзь з кандыдатаў у прэзідэнты краіны, адзначыла падчас брыфінгу афіцыйны прадстаўнік МЗС Расіі Марыя Захарова, паведамляе РІА

БРУДНЫЯ ГУЛЬНІ

У што ператварылася перадвыбарная гонка ў ЗША?

Каліфорніі прыпадае прыкладна 680 тысяч галасоў звычайных выбаршчыкаў, а ў Ваёмінгу ў 3,5 раза менш — усяго 190 тысяч, адзначае партал 270toWin.

Як адзначае gazeta.ru палітолаг Пётр Колчын, архаічнасць і адсталасць самых выбарчых механізмаў садаёйна-чалі фарміраванню шырокага абшару для рознага роду маніпуляцый. Палітычныя і эканамічныя эліты ЗША актыўна выкарыстоўваюць адміністрацыйны рэсурс для падтрымкі сваіх кандыдатаў. Напрыклад, падчас выбараў прэзідэнта ў 2020 годзе былі выяўлены шэраг маштабных фальсіфікацый: паштовае галасаванне, дзе Байдэн паказаў аномальна высокую вынікі, галасаванне «мёртвых душ» (з'яўляюцца бюлетэні ад ужо памерлых выбаршчыкаў), традыцыйныя «каруселі» (падваю падстаўных выбаршчыкаў) і нават крадзяжы бюлетэняў. Асабліва інтэнсіўныя махінацыі былі ў «вагальных» штатах, дзе Трамп і Байдэн ішлі з мінімальным адрывам.

Пытанне аб міжнародных назіральных, якое ЗША вельмі актыўна ўзімаюць у дачыненні да сваіх апанентаў, амерыканскія выбарчыя камісіі практычна не хвалявалі. Законы шэрагу рэгіёнаў нават не меркавалі іх удзел. У 2020-м для назірання былі запрошаныя

«Пра якую дэмакратычнасць і транспарэнтнасць выбараў можа весяціс гаворка ў такіх умовах, — адзначаў Пётр Колчын. — «Эталонная дэмакратыя» дэю стала зламаным механізмам, максімальна далёкім ад прынцыпаў народнага волевыяўлення, празрыстасці і галоснасці». Палітычная сітуацыя ў ЗША з'яўляецца не дэмакратыяй, а катастрафай, з яе смеяцца ўвесь свет. Аб гэтым раней заявіў прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін.

ЖУРНАЛІСТЫ НА ДОПІЦЕ

Прэс-сакратар прэзідэнта Расіі Дзмітрый Пясюко заявіў, што допыт расійскіх журналістаў «Известий» у аэрапорце ЗША супярэчыць прынцыпам свабоды СМІ. Ён дадаў, што для Расіі гэта непрыемна. «Пасля выканання ўсіх фармальнасцяў, усіх працэдур па атрыманні ўсіх дазваляў на ўезд такое стаўленне да журналістаў супярэчыць прынцыпам свабоды СМІ. І, вядома, для нас гэта з'яўляецца непрыемным», — сказаў Дзмітрый Пясюко падчас прэс-кола.

Як вядома, 29 кастрычніка ў аэрапорце Вашынгтона адправілі на допыт здымачную групу «Известий», якая прыбыла ў ЗША для асветлення прэзідэнцкіх выбараў.

«Новісты». Паводле яе слоў, амерыканскі народ пакутуе «ад вар'яцтва, а якое ператварылася амерыканская ўнутры- і знешнепалітычная сістэма». «Нават гэтыя традыцыі, бы бачыце, зайшлі ў тулік таму, што яны, па-мойму, з жахам адрывулі ад таго, што бачыць і што зараз у ЗША адбываецца», — падкрэсліла Марыя Захарова. Яна адзначыла, што падчас выбарчай кампаніі ў ЗША назіраюцца «дзікае рыторыка» і раздробленасць грамадства.

Раней амерыканская газета USA Today адмовілася падтрымаць каго-небудзь з кандыдатаў на маючых адбыцца прэзідэнцкіх выбарах у ЗША. Да гэтага Los Angeles Times, якая амаль 20 гадоў падтрымлівала

дэмакратычную партыю, абвясціла, што сёлета не будзе выказвацца за каго-небудзь з кандыдатаў. The Washington Post таксама ўпершыню з 1988 года не будзе выступаць у падтрымку кандыдата. З-за гэтага WP ужо страціла больш за 200 тысяч падпісчыкаў.

ПАТОК АБРАЗ

Прэзідэнцкая гонка ў Злучаных Штатах ператварылася ў не што іншае, як бясконны паток нападак і абраз, пазбаўлены ўсялякага сэнсу. Такое меркаванне выказаў аглядалнік газеты The Wall Street Journal (WSJ) Дэнэл Хенінгера, паведамляе ТАСС. «На завяршальнай стадыі перадвыбарная гонка 2024 года стала зусім негатыўнай падзеяй, пазбаўленай зместу», — напісаў ён. Журналіст прывёў у прыклад параўнанне рэспубліканца Дональда Трампа з Гітлерам і сцвярджае аб тым, што кандыдат ад Дэмакратычнай партыі Камала Харыс «дурная». Пры гэтым, на думку журналіста, больш за ўсіх абразаным у гэтай сітуацыі павінен адчуваць сябе амерыканскі выбаршчык і, у прыватнасці, прыхільнікі Трампа.

На думку Хенінгера, палітычныя каментатары часта мяркуюць, што іншыя павінны думаць гэтак жа, які і яны, і прыраўноўваюць усю Рэспубліканскую партыю да Трампа. Аднак, калі нехта называе Трампа «фашыстам», нельга лічыць мільёны грамадзян, якія падтрымліваюць рэспубліканцаў, «фашыстамі».

28 кастрычніка, выступаючы на адкрыцці перадвыбарчага мітыngu Трампа ў Нью-Ёрку, амерыканскі комік Тоні Хінчкліф няўдала пажартаваў, назваўшы Пуэрта-Рыка «плыўчым смеццёвым востравам». Перадвыбарчы штаб кандыдата ад Рэспубліканскай партыі адхрысціўся ад слоў артыста.

29 кастрычніка Байдэн заявіў, што пуртарыканцы — добрыя людзі, а «адзінае плывучае смецце», якое ён бачыць у гэтай краіне, — прыхільнікі Трампа. Паз-

ней прэзідэнт паспрабаваў змякчыць сваё выказванне, заявіўшы, што пад смеццём меў на ўвазе словы коміка, якія расплываюць нявысць у адносінах да лацінаамерыканцаў. Прыхільнікі Трампа назвалі абразы Байдэна ў свой адрас агіднымі. На іх думку, Байдэн назваў смеццём палову насельніцтва ЗША.

Кандыдат у прэзідэнты ЗША ад Рэспубліканскай партыі Дональд Трамп праехаў па Вісконсіне на смеццэвозе. Пра гэта паведамляе CNN. Экс-прэзідэнт ЗША сядзеў у смеццэвозе з лагатыпам Трампа ў Грын-Бі (штат Вісконсін) і сказаў іранічна: «Як вам мой смеццэвоз? Гэта ў гонар Камалы і Джо Байдэна». Фота і відэа гэтага апублікавалі многія сусветныя СМІ.

ПРАДЧУВАННЕ ГРАМАДЗЯНСКАЙ ВАЙНЫ

Прадстаўнікі абедзвюх партыяў у Кангрэсе ЗША выказваюць апасенні наконт магчымага ўсплёску палітычнага гвалту ў краіне пасля прэзідэнцкіх выбараў. Аб гэтым паведаміў партал Axios са спасылкай на заканадаўцаў. Як лічаць апытаныя парталам дэмакраты, кандыдат ад Рэспубліканскай партыі Дональд Трамп «амаль напэўна» захоча апраэтставаць вынікі выбараў, калі ён пацярпіць паражэнне. На іх думку, гэта можа прывесці да беспарадкаў па ўсёй краіне ці нават да новага штурму Капітолія прыхільнікамі Трампа, які гэта было ў студзені 2021 года.

У той жа час рэспубліканцы адзначаюць, што «рэальная пагроза» з'явіцца ў тым выпадку, калі віцэ-прэзідэнт ЗША Камала Харыс прайграе і дэмакраты не змогуць змярыцца з перамогай Трампа. Рэспубліканец Дон Бэкан зазначыў, што верагоднасць гвалту «вышэйшая, калі Трамп пераможа». На фоне падобных апасенняў, паведаміў Axios, праваахоўныя органы на федэральным і мясцовым узроўнях ужо пачалі ўзмацняць меры бяспекі ў Вашынгтоне напярэдні дні выбараў, а паліцыя Капітолія правяла вучэнні па эвакуацыі пацярпелых.

Тым часам стала вядома, што больш за чвэрць амерыканцаў апасаюцца, што пасля прэзідэнцкіх выбараў у краіне можа пачацца грамадзянская вайна. Пра гэта паведамляе РІА «Новісты» са спасылкай на газету The Times, якая прыводзіць вынікі апытання кампаніі YouGov. Пры гэтым 84 працэнтаў апытаных заявіла, што дзяржава стала больш раз'яднанай.

Захар БУРАК.

Даслоўна

«Гэта жахлівыя выбары»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка лічыць электаральную кампанію ў ЗША жахлівай і дурной. Аб гэтым кіраўнік дзяржавы заявіў на палых саміту БРІКС у інтэрв'ю журналістыцы УДТРК Вользе Скабеевай. «Гэта жахлівыя выбары. З нашых крытэрыяў я ўвогуле нічога не разумею. Жудасныя, дурныя выбары, — заявіў беларускі лідар. — Я часта кажу: калі б гэта ў нас ці ў Расіі... Ніводнага дурна б не выбралі. Ні аднаго, ні другога. Жахліва. Гэты некомпетэнтны кандыдат. — «Зв.»), а той ляпае чорт ведае што... Ну навошта ты абражаеш? Гэта ж жанчына, у рэшце рэшт. Наогул мужыкі нармальныя з жанчынамі не ваююць: «Дурніца, такая, сякая...» Ну ўвэй: у Расіі ці Беларусі тхосьці выйшаў (і кажа. — «Зв.»): «Дурань!» Гэтым ад хсябе адштурхнуў вялізнаю колькасць людзей».

«Мы хочам падрыхтаваць спартсменаў, якія будуць прыносіць краіне медалі. У ідэале не адзін алімпійскі цыкл»

Уся гісторыя беларускага спорту наглядна паказвае, што чэмпіёнамажа стаць кожны. Бо для гэтага ўсё ёсць. Умовы для трэнеровак створаны. Мэтамакіраванасці і працаздольнасці беларусам не займаць. Дасведчаныя трэнеры, здольныя развіць найлепшыя якасці спартсменаў, працуюць не складаючы рук. І ўсё гэта засяроджана не толькі ў сталіцы. Спартыўнае жыццё віруе і ў рэгіёнах. У новай рубрыцы «Малыя адрасы вялікага спорту» мы паспрабуем растлумачыць, чаму ўся Беларусь жыве спортам у прамым сэнсе слова.

На жаль, не ўсіх дапусцілі на Алімпійскія гульні. Хаця я ўпэўнены, што Алег Юрэння мог бы быць да медальнага чэмпіяната свету ён паказаў бліскучы вынік. Дзмітрый Натывіч не згубіўся б. Але Улад Кравец малайчына: чацвёртае месца на першай Алімпіядзе — гэта годна. Анастасія Шкурдай надрэмна выступіла, але, на жаль, не ўсё атрымалася. Ягор Шчалканя — вялікі малайчына: на мінулай паралімпіядзе заняў другое месца, але на гэтай — першае. Думаю, калі б ўсе нашы спартсмены былі дапушчаны да міжнародных стартаў, падстаў для гонару было б у разы больш.

— **У Брэсцкай вобласці 150 басейнаў, гэта нямаля. Якога выніку вы чакаеце ад такіх укладанняў?**

— У гэты лік уваходзяць басейны, якія працуюць і ў школах, і ў дзіцячых садках. Але, сапраўды, басейнаў у рэгіёне хапае. На сёння толькі ў Ляхавічах няма паўнаватраснага 25-метровга басейна, але, як я ўжо сказаў, у наступным годзе паначэцца яго будаўніцтва. 50-метровы басейны ёсць у Брэсце і ў Пінску, што таксама надрэмна для развіцця спорту ў рэгіёне. Вынік ад укладанняў мы ўжо бачым. Наша вобласць стабільна займае другое месца ў чэмпіёнах краіны па плаванні. Робім акцэнт на развіцці рэзерву. А гэта праца не аднаго дня, і вынікі прыходзяць не адразу. Спадзяюся, яны не за гарамі. Сумесна з абласной федэрацыяй плавання мы ўкаранілі новыя падыходы. Раней зборы для дзяцей праводзіліся, як правіла, па месцы пражывання. Цяпер юныя плывуць з усёй вобласці збіраюцца ў Брэсце на агульны збор, яны разам жывуць, працуюць, іх назіраюць медыкі — усё як мае быць. У абласным рэзерву маюць алімпійскага рэзерву працуе аддзяленне па плаванні. Накіраваныя на тое, каб набіраць пераважна дзяцей з рабных цэнтраў, вёсак. Як паказвае досвед, яны больш галодныя да перамог, больш старанныя.

Для іх магчымаць паступіць у абласное вучылішча, прыехаць на збор — ужо вялікая матывацыя, і яны прывыклі працаваць сумленна.

— **Палац водных відаў спорту — аб'ект унікальнасці. Выяўляе моманты, калі ён пустуе?**

— Не, такога не бывае. Штодзень палац водных відаў спорту наведвае каля 2,5 тысячы людзей. Усе яго чатыры басейны запрабаваны, усё ў працоўным стане. У нашым палацы часта праводзяць зборы каманды Узбекістана, Расіі, зразумела, наша нацыянальная зборная. Комплекс уладкаваны такім чынам, што спартсмен у плаўках можа выйсці з нумара — прыйсці ў басейн — паабедзіць і вярнуцца назад — для гэтага яму не трэба па сто разоў прымаць душ і пераапрацца. Спартсменам гэта вельмі зручна. У Брэсце, як вядома, праходзіць адкрыты чэмпіянат Беларусі па плаванні, прычым і паралімпійскім таксама. Сюды прывязджае нямаля спартсменаў з розных краін, яны паказваюць сур'ёзны вынік, і наша моладзь за імі цягнецца. Таму вазьму на сябе смеласць сцвярджаць, што Палац водных відаў спорту — цэнтр не толькі абласнога, але і рэспубліканскага плавання. На базе палаца ёсць аддзяленне па сіхронным плаванні. Але пакуль вельмі востра стаіць праблема з трэнерамі. Цяпер прышоў малады спецыяліст, набірае дзяцей. Усе ўмовы для працы створаны, а мы чым зможам — тым дапаможам.

— **Брэст — стацыя гандбола. Не сакрэт, што ў складзе БГК «Машкоў Брэст» нямаля легіянераў. Але каб Брэст і надалей заставаўся стацыяй гандбола, трэба рыхтаваць сваіх гандбалістаў. Як вобласць працуе ў гэтым кірунку?**

— Адзначу, што акрамя легіянераў у складзе нашай каманды нямаля і моцных беларускіх гандбалістаў. Акрамя ўнутранага чэмпі-

нату БГК гуляе ў СЕНА-лізе, дзе вельмі высокая канкурэнцыя, таму лагічна, што склад каманды трэба ўмацоўваць замежнымі гульцамі. У мінулым годзе каманда без паражэнняў прайшла чэмпіянат Беларусі, выйграла ўсё, што магчыма. І гэта таксама паказчык таго, што легіянеры патрэбны і свой хлеб яны ядуць не дарма. Спадзяюся, у гэтым сезоне мяшкоўцы свой подзвіг паўтораць. Раней, калі не было міжнароднага бана і БГК выступала ў Лізе чэмпіёнаў, суды прывязджалі і «Барселона», і ПСЖ, і іншыя знакамітыя клубы — у Брэсце прывыклі да добрага гандбола. БГК нязменна збірае людзей на трыбунах, балецьчыкі ездзяць з камандай на выязныя матчы. Калі ёсць такая цікавасць да віду спорту, значыць, секцыі пустымі не будуць. І яны не пустыя. Нашы юныя гандбалісты з самага пачатку глядзяць на найлепшых гульцоў, вучацца ў іх, цягнуцца за імі. Таму з гандбольным рэзервам у нас праблем няма. Так, многія выхаваныя брэсцкай школы гандбола ў будучыні раз'едуцца па іншых клубах. Але наймацнейшыя павінны заставацца тут, дома, тым больш што ўмовы ў нас ёсць. І такі падыход, дарэчы, не толькі ў гандболе.

— **А дзе яшчэ?**

— Напрыклад, футбольны «Дынама-Брэст» — вядучы клуб у вобласці, адзіны, які гуляе ў вышэйшай лізе. Для ўсіх футбольных школ вобласці гэта вярхоўка, уся вобласць працуе на тое, каб юныя брэсцкія футбалісты ў будучыні гулялі за «Дынама-Брэст». У клубе гэта разумеюць, таму заключылі з усімі школамі дагавор аб супрацоўніцтве. Згодна з ім, найлепшыя футбалісты пераходзяць у акадэмію «Дынама-Брэст», дзе вучацца і ўдасканальваюцца. Такім чынам клуб рыхтуе сабе рэзерв. Сёння ў Акадэміі «Дынама-Брэст» займаюцца 24 чалавекі. Мы ставім пытанне аб тым, што яе трэба пашыраць, таму што таленавітых дзяцей значна больш. У Брэсцкай вобласці заўсёды было нямаля таленавітых футбалістаў, але з-за таго, што была нестабільная сітуацыя ў клубе, заключаліся аднагодоваыя кантракты і пасля іх заканчэння найлепшыя гульцы сыходзілі ў іншыя клубы. Аднак займацца дабрачыннасцю, рыхтаваць гульца ад школы да прафесійнай каманды і аддаваць яго ў іншы клуб не зусім правільна. Таму цяпер, калі сітуацыя стабілізувалася, з кожным гульцом заключаецца двух-трохгадовы дагавор,

мы можам ствараць гульцам умовы для паўнаватраснага развіцця тут, у Брэсце.

— **Брэст, адразу пасля Гомеля, 46 гадоў таму пачаў развіваць хакей на траве. Сёння брэсцкі «Будаўнік» — адзін з вядучых клубў краіны. За кошт чаго ўдалося захаваць традыцыі?**

— Гэта вялікая праца школы, якая чатыры дзесяцікі гадоў, як бы ёй ні было складана, працуе і развіваецца. Камандзе дапамагае будаўнічая галіна. Пlius у Брэсце працуе дзіцячая школа, якая надрэмна падсілкоўвае каманду. Сумесная праца і дае вынік. Сёння нашы асноўныя канкурэнты — «Мінск»: у мінулым сезоне выйгралі яны, перад гэтым перамагалі мы. У гэтым сезоне варта пазмагацца за першае месца. У Баранавічах працуе каманда «Тэкстыльчык» — адна з самых маладых жаночых каманд у чэмпіянаце. Калі супаставіць умовы «Мінска» і «Тэкстыльчыка», то дзяўчыны з Баранавічаў паказваюць вельмі добры вынік. Гэта маладыя кадры, якія будуць добрым падмацаваннем для нацыянальнай зборнай. Мы ўжо бачым, што ў Баранавічах вырастаюць вельмі моцныя хакеісты на траве. Напрыклад, Наталля Шцін, чэмпіёнка Еўропы сярод моладзі.

— **Апошняя некалькі гадоў Брэст прымае шмат спартсменаў па лёгкай атлетыцы. Як вядома, каралева спорту прысутнічае ва ўсіх школах вобласці. Але ці падрастае недзе другая Юлія Несцірэнка?**

— Мы сапраўды лідары ў развіцці лёгкай атлетыкі. Абласны цэнтр алімпійскага рэзерву працуе сумленна, стадыён «Дынама» — вельмі якасны аб'ект. Прыемна, што Беларуская федэрацыя лёгкай атлетыкі стала звяртаць увагу на рэгіёны і праводзіць свае мерапрыемствы тут. Чаго толькі варта матчывыя сустрэчы Саюзнай дзяржавы, якія праходзілі летам. Расійская каманда на гэтыя спартыўныя прывезла сваіх найлепшых спартсменаў. Нашы выступілі на максімуме сваіх магчымасцяў — медалі былі. Але ў той жа час мы ўбачылі, што нам ёсць куды імкнуцца, таму што расійскія лёгкаатлеты на галаву вышэйшыя за нас. Але ў нас працуюць кампетэнтныя трэнеры, якія думают на перспектыву. Наша тактыка — «не нацягаць» спартсмена дзеля медалёў і бліскучых вынікаў на юніёрскім узроўні. Мы жадаем падрыхтаваць спартсменаў, якія будуць прыносіць медалі на галоўных стартах

і ў ідэале не адзін алімпійскі цыкл. Таму задачы перамагчы ўсіх і ўся перад юнымі лёгкаатлетама не стаіць. Дасведчаныя трэнеры плаўна рыхтуюць іх да вялікай будучыні.

— **Юрыі Сцяпанавіч, вылучыце, калі ласка, тры раённыя цэнтры — лідары ў развіцці спорту.**

— Вылучу пяць: Кобрын, Івацэвічы, Столін, Іванава і Пружаны. У Іванава і Століне добра развіта масавая работа з населенымі тэрыторыямі, базы там паступлівыя ніколі не бываюць. У Іванава працуе школа, якая надрэмна хвалюецца за вынік і імкнецца рабіць усё магчымае, каб развіваць галіну ў раёне. Івацэвічы вельмі добра працуюць над развіццём футбола і лёгкай атлетыкі. Дарэчы, у Баранавічым раёне ёсць выдатная лыжаролерная траса, дзе праходзіць мноства аматарскіх спаборніцтваў па лыжных гонках. Баранавічы і Ганцавічы — школы, якія захоўваюць свае лыжныя традыцыі, але нашы цэльныя зімы не дазваляюць ім разгарнуцца ў прафесійным плане.

— **У Брэсцкай вобласці каласальныя спартыўныя традыцыі. Як яны захоўваюцца?**

— Мы захавалі музей алімпійскай славы, цяпер яго абнаўляем. Юлія Несцірэнка, наш гонар, часта сустракаецца з навучэнцамі алімпійскага рэзерву, з юнымі спартсменамі. Мы стараемся запрашаць і іншых знакамітых спартсменаў, якія родам не з Брэсцкай вобласці, але чые гісторыі натхняюць. У верасні ў вучылішча алімпійскага рэзерву прывязджаў Андрэй Барбашынкі. У нас былі такія легенды, як Аляксандр Карэлін, Уладзімір Сальнікаў. Мы разумеем, што юныя спартсмены павінны расці на прыкладах герояў спорту, з першых вуснаў чуюць сакрэты іх перамог. Ды і, чаго граху ўтойваць, мы, дарослыя, у такіх людзей таксама шмат чаму вучымся.

— **Юрыі Сцяпанавіч, чаму асабіста вы навучыліся за час работы ў спартыўнай галіне?**

— Спорт — гэта асобны свет, у якім жывуць людзі са сваёй філасофіяй. Гэта сфера, у якой пастаянна вучыцца, адкрываеш кожны від спорту, паглыбляеш яго спецыфіку. Мусяць дзякуючы спорту я стаў некалькі інакш глядзець на падыход да працы, на жыццё ў цэлым — я вельмі многаму навучыўся ў спорце. І працягваю вучыцца кожны працоўны дзень.

Валерыя СЦЯЦКО.
Брэст.

Па той бок медаля

«Нават калі б не было медаля, з Парыжа я б ехаў самым шчаслівым сын — самая галоўная ўзнагарода ў жыцці»

31 студзеня 2014 года ў Магілёўскае абласное вучылішча алімпійскага рэзерву паступіў хлопцек з пасёлка Краснаполле. Зборы, спарторніцтва, першыя перамогі і паражэнні — звычайны шлях спартсмена. 3 жніўня 2024 года на п'едэстале Алімпійскіх гульняў у Парыжы стаў член нацыянальнай зборнай па веславанні акадэмічным Яўген ЗАЛАТОЙ. Да гэтага ён ні разу не становіўся прызёрам дарослых чэмпіянатаў свету ці Еўропы. Але Алімпійскія гульні прайшоў па чэмпіёнску ўпэўнена. З каляны яго не маглі выбіць ні праблемы з лодкай, ні зламаўні аўтобус на дарозе на фінальны заезд, ні масцігны сапернікі побач. Відаць, сапраўды, складаныя часы нараджаюць моцных людзей. Сам Яўген гаворыць аб тым, што да гонкі на Алімпіядзе ён ішоў 10 гадоў. 10 гадоў працы дзеля 6 хвілін 42.96 секунд — такое магчыма толькі ў спорце. У інтэрв'ю «Звяздзе» Яўген Залатоў расказаў, якім быў гэты шлях і як змяніўся пасля алімпійскага медаля, першага мужчынскага медаля для айчыннага акадэмічнага веславання.

— Яўген, праз два месяцы пасля Алімпійскіх гульняў прыйшло ўсведамленне, што твой медаль — гэта сапраўды вялікае дасягненне?

— Не магу сказаць, што адчуваю, быццам зрабіў нешта грандыёзнае. Грэе душу думка, што я апынуўся ў тройцы наймацнейшых на спарторніцтвах, дзе збіраюцца найлепшыя спартсмены свету. У мяне заўсёды перад вачыма быў прыклад чалавека з сапраўды гучнымі спартыўнымі дасягненнямі — Кацярыны Анатольеўны Карстэн. Мне да яе яшчэ расці і расці. Так, у нас раней не было алімпійскіх мужчынскіх медалёў, мне, вядома, прыемна, што я заваяваў першы. Усведамленне, што мой медаль сапраўды важны для краіны, прыйшоў 17 верасня, калі Прэзідэнт ўзнагародзіў ордэнам Пашаны. Бо не проста так кіраўнік дзяржавы будзе ўручаць дзяржаўную ўзнагароду, значыць, зрабіў нешта важнае. Для мяне было вялікім гонарам сказаць адказнае слова ад імя ўсіх спартсменаў і трэнераў. Загадзя ўсё абдумаў, што сказаць, бо не ўяўляю, як без падрыхтоўкі выступаць на такую аўдыторыю. Музіць, атрымаўся не занадта краасоўна, але ад душы. Хваляванне было тасмае, як і на Алімпійскіх гульнях: не кожны дзень даводзіцца выступаць перад найлепшымі ў сваіх сферах людзьмі, перад Прэзідэнтам. Але, калі пачаў казаць, хваляванне як рукой зняло.

— Як ты ўспрымаеш павышаную ўвагу, якая літаральна абрынулася на цябе пасля Алімпіяды. Да інтэрв'ю і мерапрыемстваў прывык?

— Мне здаецца, я за ўсё жыццё не даваў столькі інтэрв'ю, колькі за апошнія два месяцы. Мне гэта даецца няцяжка. Ведаю, што, напрыклад, нашы бататысты не любяць даваць інтэрв'ю, хача насамарч яны вельмі пазітыўныя і цікавыя. Мне падабаецца расказаць не столькі пра сябе, колькі пра свайго трэнера і пра свой від спорту. Я разумю, што дзякуючы маім інтэрв'ю людзі больш даведаюцца пра акадэмічнае веславанне, пра шлях, які мы праходзім кожны дзень. Трэба глядзець праўдзе ў вочы, многія з акадэмічнага веславання ведаюць толькі Кацярыну Карстэн, але ж з'явіліся і новыя імяны. Таму мне важна, каб аб акадэмічным веславанні ведала як мага больш людзей, каб на нашы спарторніцтва збіраліся бальшыцы. Таму што падтрымка трыбун — гэта неверагодна. Жадаю кожнаму спартсмену адчуць гэта.

— У Парыжы быў натуральны канал, у Брэсце вы трэніруецеся на штучным. Для непрафесіяналаў растлумач, калі ласка, у чым розніца для весляра?

— Розніца ў тым, што на штучным канале глыбіня ўсюды аднолькавая, бо вада на адным узроўні. На натуральным на розных дарожках розная глыбіня. Напрыклад, на натуральным канале ў Сербіі другая дарожка больш хуткая, бо там глыбіня большая, чым на шостаў. З адным і тым жа тэмпам на адной і той жа адлегласці час на гэтых

дарожках будзе розны. Вось гэта галоўная асаблівасць натуральнага вадаёма, да якой павінен быць гатовы кожны прафесіянал. На штучным канале ж усё плюіс-мінус у аднолькавых умовах, калі вецер не перашкодыць. Розныя каналы бываюць, але мне пашанцавала: мне не сустрэўся надта жудасны канал, на якім было б немагчыма ездзіць. Часам асаблівасці канала — не самае страшнае, з чым даводзіцца сутыкацца.

— Што аднясеш у разрад страшнага?

— Ды шмат чаго. Напрыклад, падчас падрыхтоўкі да Алімпіяды я захварэў, з-за чаго страціў шмат часу. Вельмі гняце, калі перад Алімпійскімі гульнямі ляжыш дома з высокай тэмпературай, а не трэніруешся. Потым прыйшлося вельмі хутка ўсё наганяць, але з-за хваробы кіламетраў 600—700 з запланаванага аб'ёму не дабраў. Зламаны аўтобус на дарозе на алімпійскі фінал — зусім не тое, з чым хацелася б сутыкнуцца. Трэнер да апошняга не верыў, што зламаўся аўтобус і заезд пераносіцца. Такая сітуацыя можа лёгка выбіць з каляны. Але я псіхалагічна ўстойлівы і таму асаблів з гэтай нагоды не нерваваўся.

Адзіная праблема была з харчаваннем, таму што звычайна за тры гадзіны да старту я не ем, а гонка адклалася, і ўжо хацелася есці. Добра, што паклаў з сабой беларускі зэфір, таму, пакуль усё не равалася з-за зламаўнага аўтобуса і адкладзенай гонкі, я спакойна размінаўся і еў зэфір. Дарэчы, нядаўна з трэнерам успаміналі тую гонку і дайшлі да высновы, што рэальна магло б быць першае месца. Немец Цайдлер, які перамог, па хвалі хадзіць не любіць. А я ж да хвалі прывык, яны ў Брэсце пастаянна. І пакуль я сядзеў у аўтобусе, трэнер патэлефанаваў і сказаў, што паднімаецца хвала. Здавалася б, лёс. Я даехаў да канала — а там літыль. Таксама, напэўна, лёс.

— Ты расказаў, што перад Алімпіядай у цябе было па 13 трэніровак у тыдзень — гэта значыць, па дзве трэніроўкі за дзень і шэсць дзён на тыдзень і адна ў нядзелю. Пры гэтым вельмі доўга было невадома — пусцяць цябе на Алімпійскія гульні ці не. Шмат хто можа задаць пытанне — навошта працаваць у такім рэжыме, не будучы ўпэўненым у сваім выступленні на Алімпіядзе?

— А навошта працаваць у якой-небудзь арганізацыі, калі цябе могуць звольніць? Мы ўсе імкнемся выконваць сваю працу максімальна добра. І калі стаіць пытанне, ці будзе будзе Алімпіяда, ёсць варыянт, што яна будзе. А значыць, усё роўна трэба быць максімальна гатовым. Так, гэта пэўна рызыка здароўю, вельмі шмат часу і сілы. Але ў спорце інакш немагчыма. У кожнага спартсмена ёсць адна мэта, мара — медаль Алімпійскіх гульняў. Я не ўяўляю, як можна расслабіцца, калі на коне гэта медаль. Кожны, хто выступіў на Алімпійскіх гульнях, — герой, таму што прайшоў неверагодна складаны шлях. Так, на спарторніцтвах мы змагаемся з сапернікамі, але самае цяжкае спарторніцтва спартсмены праходзіць у жыцці — барацьбу з самім сабой. Кожны спартсмен ставіць перад сабой вельмі шмат «не», шмат у чым сабе адмаўляе толькі для таго, каб выступіць на Алімпійскіх гульнях. Таму мне нават страшна ўявіць, як бы я сябе адчуваў, калі б

мяне не дапусцілі на Алімпіяду. Упэўнены: выступаць на іншых спарторніцтвах было б маральна цяжка, нягледзячы на добрую фізічную падрыхтоўку. А чуць «мог бы ўзяць медаль на Алімпіядзе» і зусім было б невыносна. Нават не ўпэўнены, ці застаўся б я ў спорце пасля такога. Таму я вельмі спачуваю тым, у каго забралі гэтую магчымасць, разумею, наколькі ім балюча.

Перад Алімпійскімі гульнямі ў Парыжы я меркаваў, што ў беларусаў будзе шэсць медалёў — амаль угадаў. Але затое якія гэта медаль! Жэня Ціханчоў зладзіў сапраўднае шоу. Я не спецыяліст у цяжкай атлетыцы, але, думаю, гэта не мяжа. Ваня Літвіновіч — герой: дзве Алімпіяды запар з залатымі медалямі. Вялета Бардзілоўская — разумніца: ад яе ж наогул нічога медаля не чакаў. Мы, канешне, таксама меркавалі, што ў мяне будзе медаль, разлічвалі на другоэ-трэціе месца, мае паказчыкі на гэта ўказвалі. Вядома, усплыв аб маім медалі ніхто не казаў. Але настроіваліся толькі на найлепшы вынік.

— Дзеля ўдзелу ў Алімпіядзе табе прыйшлося з двойкі і чацвёркі пераклучыцца на адзіночку. Складаны быў пераход?

— Больш цяжка маральна. У двойцы ці ў чацвёрцы ў цябе ёсць падтрымка. А ў адзіночцы ты можаш разлічваць выключна на сябе, трэба дакладна разумець, што ніхто, акрамя цябе самога, не дапаможа. На трэніроўках адзіночкі працуець больш. Напрыклад, у двойцы парнай 500 метраў мы праязджаем за 1 хвіліну 30 секунд, а ў адзіночку — за 1 хвіліну 40 секунд. Здавалася б, 10 секунд. Але калі ўзяць 10 такіх адрэзкаў — то гэта праца на 100 секунд большая, а для весляра гэта істотна. На трэніроўках 30 кіламетраў на вадзе ў адзіночку я еду за 2,5 гадзіны, у двойцы — за 1 гадзіну 45 хвілін. Розніца каласальная. Але калі прывыкнеш і бачыш вынік, аб складанасцях ужо не думаеш. Многія ж здаюцца, таму што не бачаць выніку.

— Алімпійскі медаль і нараджэнне сына — дзве найважнейшыя падзеі адбыліся з розніцай у тры дні. Як гэта, калі столькі шчасця?

— Нават калі б не было медаля, з Парыжа я б ехаў самым шчаслівым: Марк — самая галоўная ўзнагарода ў жыцці. Быў варыянт пасля выступлення застацца ў Парыжы, пабалець за нашых хлопцаў, але я рваўся дадому, каб хутчэй сустрэцца з сынама. Медаль — гэта вельмі добра, гэта матывацыя працаваць яшчэ больш і лепш. А калі — гэта матывацыя наогул ніколі не спыняцца на дасягнутым, таму што хочацца даць яму ўсё самае лепшае, стварыць яму ўсе ўмовы для шчаслівага дзіцтва, для развіцця. Цяпер многія цікавацца, куды я патрачу прывязваць. Канешне, яны пойдучы на сям'ю, на сваё жыллё. Я лічу, першая задача кожнага мужчыны — забяспечыць сямя ў сваім жыллём, забяспечыць тыл.

— Да ролі бацькі прывык?

— Быць бацькам няпроста. Многія казалі, што першыя тры месяцы дзіця толькі спіць і ёсць — нічога падобнага. Ну, ці наш такі, хлопцек з характарам. Толькі адыдзеш ад яго, крык ствіць такі, што ўся акруга чуе. Ці гэта крокі раўня, ці непакоіць нешта — хваляюцца кожны раз. Музіць, мы нават больш ходзім па дактарах, чым трэба, таму што

кожны раз яны нас супакойваюць, што дзіця ў норме. Але ж мы першы раз сталі бацькамі. Усе складанасці цямянеюць у параўнанні з гэтым шчасцем.

— Яўген, вядома, што пачынаў ты з ганбала і лёгкай атлетыкі, але ў выніку апынуўся ў акадэмічным веславанні. Цікавы шлях...

— Я заўсёды ведаў, што буду спартсменам: вельмі не хацелася руцінай працы. У школе не гарэў вялікім жаданнем вучыцца. А на спарторніцтвах выступаў з задавальненнем. Мне вельмі падабалася бегач на доўгія дыстанцыі. Мяне нават узялі на збор у вучылішча алімпійскага рэзерву. Але для бегу я аказаўся занадта вялікім, затое мяне заўважыў трэнер па кіданні молата, я быў не супраць, пачалі працаваць. А веславанне мяне нібы само шукала. Спачатку ў школу прыехалі трэнеры з Гомеля, але я захварэў. У наступны іх прыезд я вырашыў школу прагуляць, музіць, першы раз у жыцці аб гэтым шкадаваў. Калі прыехалі Алег Юрэвіч Дудко і Андрэй Уладзіміравіч Шчамялёў і мяне паклікалі ў кабінет дырэктара, я ўспомніў усё свае грахі, але ніяк не чакаў, што гэта будуць трэнеры па веславанні. Вядома, я пагадзіўся

папрацаваць з імі. Але тата сказаў, што няма чаго кідацца сюды-туды. Я патэлефанаваў Андрэю Уладзіміравічу і сказаў, што ў Гомель мяне бацькі не адпусцаюць. Пачуў у адказ: «Ты што, баклан, мы з Магілёва». У Магілёў мяне бацькі спакойна адпусцілі. Шчасцю не было мяжы. Вельмі хацелася ў вучылішча алімпійскага рэзерву, хацелася вырацца з Краснаполля, свабоды хацелася. Дзеля гэтага я быў гатовы на ўсё. Трэнер сказаў, што для паступлення ў вучылішча патрэбна сярэдні бал, не ніжэйшы за сем. А ў мяне быў 6,9 — ох як я стараўся, як вучуў. Потым, праўда, аказалася, што нічога такога не трэба, проста трэнеры вырашылі патрымаць мяне ў тонуце.

— Вельмі незвычайна, што хлопца, які займаўся кіданнем молата — заўважлі трэнеры па веславанні...

— На самай справе акадэмічнае веславанне і кіданне молата, блізка віды спорту. Спартсмены і там, і там высокія, шырокаплечыя, моцныя. Тыя, у каго ёсць выбухная сіла, але няма цягавітасці (а гэта самае галоўнае ў веславанні), ідуць у кіданне. А калі ёсць цягавітасць, але няма выбухной сілы, то лепш звярнуць увагу на акадэмічнае веславанне. У мяне, як нескладана здагадацца, добрая цягавітасць, але няма выбухной сілы.

— Вяртаючыся да Алімпіяды. Яўген, вось сапраўды, няўжо ў глыбіні душы не было ні кроплі шкадавання, што ўсё-ткі не залаты медаль?

— Шчыра, не было. Прайграваць заўсёды балюча і крыўдна. Але гонар за тое, што я змог заваяваць медаль, за тое, што ў такіх складаных умовах парадаваў краіну, мацнейшы. Калісці і сярбаны медаль Алімпіяды здаваўся нечым немагчымым, але ён стаў рэальнасцю. Значыць, і золата цалкам рэальна. Складана знаходзіць матывацыю, калі выйграў Алімпійскія гульні, чэмпіянаты свету, устанавіў рэкорды, напрыклад Цайдлеру. А мне яшчэ ёсць куды імкнуцца.

— Спорт — вельмі асаблівая сфера, якая патрабуе поўнай самааддачы, але і ўзамен дае яна. Што спорт даў табе, акрамя імя, медалёў, заробку?

— Характар. Спорт развіў у мяне мэтанакіраванасць. Ён навучыў: што б ні здарылася, уставаць і ісці далей. Мне падаецца, гэта пацвердзіць любы спартсмен. Бо, спартсмены не ведаюць, што такое лянота. Кожны дзень мы пераносім шалёныя нагару, таму што хочацца быць лепшым, чым ужо. Мне гэта часам замінае, таму што залішне сябе нагарую. Але спорт тасмама вучыць знаходзіць баланс, чуць і разумець сябе.

Валерыя СЦЯЦКО.
Фота НАК Беларусі і БелТА.

Центр
Промышленной
Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 2. УНП 191021390, (www.cpo.by)
Продавец	ОАО «НКО-Белинскгрупп», 220028, г. Минск, ул. Ляво-Роменская, 23, УНП 807000270.
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценки», 220004, г. Минск, ул. Немига, д. 40, пом. 46, оф. 1. УНП 191 224 638 (www.ipmtorgi.by)

Предмет электронного аукциона: транспортные средства, бывшие в употреблении. Месторасположение: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 69

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, руб.
1.	FORD TRANSIT CONNECT «INDEEC» 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 9564-7	15 000,00
2.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 9575-7	15 000,00
3.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8108-7	15 000,00
4.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8110-7	15 000,00
5.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 29459, 2011 г. в., рег. знак AP 9602-7	15 000,00
6.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294595, 2011 г. в., рег. знак AP 8122-7	15 000,00
7.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-02, 2011 г. в., рег. знак AP 8123-7	21 720,00
8.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 29459, 2011 г. в., рег. знак AP 8131-7	18 960,00
9.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591, 2011 г. в., рег. знак AP 8121-7	12 240,00
10.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8109-7	15 000,00
11.	FORD TRANSIT CONNECT VAN INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8118-7	18 960,00
12.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 9601-7	18 960,00
13.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8094-7	18 960,00
14.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 8098-7	18 960,00
15.	FORD TRANSIT INDEEC 29459101, 2011 г. в., рег. знак AP 8143-7	15 000,00
16.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 29459, 2011 г. в., рег. знак AP 8126-7	15 000,00
17.	FORD TRANSIT CONNECT «INDEEC» 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 9563-7	12 240,00
18.	FORD TRANSIT CONNECT INDEEC 29459, 2011 г. в., рег. знак AP 8142-7	21 720,00
19.	FORD CONNECT INDEEC 294591-01, 2011 г. в., рег. знак AP 9560-7	15 000,00
20.	VOLKSWAGEN CADDY PУCAR 294544-03, 2010 г. в., рег. знак AP 8201-7	12 960,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется на счет BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелБЭЗ» (BYN); БИК BELB2Y3X. Получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191 021 390.

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после торгов.

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победителем) электронных торгов, либо единственным участником торгов, согласившимся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги» (www.ipmtorgi.by). Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, которое является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы». Страница лота содержит информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену.

Победителем электронных торгов, либо единственным участником торгов, согласившимся повысить начальную цену предмета торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение в % от цены продажи лотов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения торгов.

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до момента определения победителя торгов, без объяснения причин снятия.

Предыдущее извещение опубликовано в г. «Звязда» 04.10.2024.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 19.11.2024 с 11:00 до 12:00. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов. Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 18.11.2024 до 17:00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by.

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. Email: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (Организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Копыльский райагросервис» (Продавец) проводит открытый аукцион по продаже

здания конторы с инв. 642С-12116 общей площадью 255,5 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 62288500001000027 площадью 0,1534 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, Копыльский район, Тимковский с/с, 7.

Начальная цена с НДС (20 %) — 7 620,00 бел. руб. Задаток 10 % от начальной цены — 762,00 бел. руб. Стоимость снижена на 50 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BP830121082600169330000 в ОАО «Сбербанк», г. Минск, ул. Чкалова, 161. БИК BY55BY2X, УНП 690324015, код платежа 40901, код казначейского платежа 0194, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победителем (единственным участником) аукциона оплачивает Организатор аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона и возмещает продавцу затраты на публикацию извещения о проведении аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 21.09.2024.

Аукцион состоится 14.11.2024 в 12:00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 13.11.2024 до 16:00 в каб. 320 по указанному адресу. Тел: (801719) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11. Тел. для осмотра: (801719) 2-85-01, 8(044) 734 38 40.

УНП 60018956

Извещение об открытом аукционе по продаже не завершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность в г. Гродно 3 декабря 2024 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Характеристика (описание) не завершенного строительством капитального строения	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершенного строительством капитального строения; земельного участка), руб.	Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона, руб.	Сумма задатка, руб.
1	Гродненская область, г. Гродно, ул. Семейная, 9 микрорайон «Барановичи-7», У-35 440100000003005680	0,0967	Не завершенное незаконсервированное капитальное строение. Фундамент: железобетон; площадь застройки: 120 кв. м	26 042,51 (7 292,38; 18 750,13)	363,14	5 200,00

Земельный участок расположен в охранной зоне электрической сети (0,0034 га). Целевое назначение: земельный участок для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможность подключения к инженерным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр., и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры) в блокированном жилом доме). Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за предмет аукциона; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок с момента подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; продолжить строительство жилого дома в установленный срок. Победителем аукциона обязан в течение срока строительства возместить затраты на инженерную и транспортную инфраструктуру в соответствии с постановлением Совета Министров РБ от 01.04.2014 г. № 298 и решением Гродненского горисполкома от 12.04.2022 г. № 260

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», телефонные + 375 (152) 626055, 626056.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисленный на расчетный счет BY24 AKBB 3012 0000 4181 0400 0000 Гродненское областное управление

№ 400 ОАО АСБ «Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКBBBY2X, код назначения платежа 40901, УНП 590727594 получатель — коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости». Задаток вносится в белорусских рублях в сумме согласно настоящему извещению, предоставляемому следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования; дополнительно предоставляется: гражданином — копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина — нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом негосударственного юридического лица РБ — доверенность, выданная юристом, документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче документов на участие в аукционе гражданин Республики Беларусь предъявляет паспорт гражданина Республики Беларусь, а представитель граждан — документ, удостоверяющий личность.

Аукцион состоится 3 декабря 2024 года в 12:00 по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1 (актовый зал). Прием документов, консультации и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет № 117 с 4 ноября по 27 ноября 2024 года включительно в рабочие дни с 08:00 до 13:00 и с 14:00 до 17:00.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дан с публичных торгов, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220. Аукцион проводится аукционистом при наличии двух или более участников аукциона. Аукцион

продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер не поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет аукционный номер этого участника, трижды последнюю цену и объявляет о продаже предмета аукциона, а участника аукциона — победителем аукциона в отношении соответствующего предмета аукциона. В случае если аукцион признается несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов. Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка, как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан: внести плату за земельный участок; возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения (информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись); выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона. После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Гродненский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся. Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Гродногазстройкооперация».

Аукцион состоится 21.11.2024 г. в 11:00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот № 1: микроавтобус GAZ 322132, допустимая полная масса 3500 кг, свидетельство о регистрации САА 404379, дата выдачи 04.01.2014, рег. знак АІ 3547-4, номер кузова (рамы) Х963422132Е0769424, 2013 года выпуска, пробег автомобиля составляет 281409 км. Местонахождение автомобиля: Брестская обл. г. Ивацевичи, 40 лет Октября, 3
Начальная цена продажи	ЛОТ № 1 — 7 560 р. (семь тысяч пятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	ЛОТ № 1 — 756 р. (семьсот пятьдесят шесть рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник—четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений — 19.11.2024 г. до 15.00

Условия проведения аукциона:
1. Возмещение Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи.
2. Возмещение Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на оказание услуг по проведению аукциона согласно акту сдачи-выполненных работ от 21.10.2024 № 1 и протоколу несостоявшегося аукциона от 21.10.2024 № 1 в размере 524,51 бел. рубля с НДС.
3. Возмещение Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на оказание услуг по проведению аукциона согласно акту сдачи-выполненных работ от 21.10.2024 № 1 и протоколу несостоявшегося аукциона от 21.10.2024 № 1 в размере 524,51 бел. рубля с НДС.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона — https://grino.by/auktiony/

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Лидский завод электроизделий».

Аукцион состоится 12.11.2024 г. в 11:00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

ЛОТ 1:	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	капитальное строение, инв. № 420С-3235 (назначение — здание специализированного склада торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование — здание склада запчастей и полуфабрикатов), общей площадью 1353,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 146; — капитальное строение, инв. № 420С-102175 (назначение — сооружение неустановленного назначения, наименование — сооружение благоустройства), общей площадью 948,7 кв. м, расположенное по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 14Ж/18; — газон обыкновенный, площадью 102,5 кв. м, расположенный по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 14Б. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 44130000005000213, площадью 3,6915 га (назначение — для строительства и обслуживания производственной площадки № 2), расположенное по адресу: г. Лида, ул. Толстого, 14Ж/6. Земельный участок является неделимым (расположены иные объекты, не подлежащие продаже). Оформление земельного участка будет осуществляться после реализации имущества.
Начальная цена продажи	ЛОТ № 1 — 354 614,19 р. (триста пятьдесят четыре тысячи шестьсот сорок четыре рубля двенадцать копеек) с учетом НДС.
Сумма задатка	ЛОТ № 1 — 35 461 р. (тридцать пять тысяч четыреста шестьдесят один рубль)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник—четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений — 06.11.2024 г. до 15.00

Условия проведения аукциона: возмещение Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи.

Извещение о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 17.09.2024 г.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона — https://grino.by/auktiony/

ЧЭРЦІ НА ПАТЭЛЬНІ

Як тэфлон захапіў увесь свет і чым ён небяспечны?

Сёння ў магазінах прадстаўлены шырокі асартымент посуду, выкананага з розных матэрыялаў. У апошнія гады асаблівай папулярнасцю ў хатніх гаспадынь карыстаюцца патэльні з антыпрыгарным пакрыццём — тэфлонам. Што яно з сабе ўяўляе і наколькі бяспечнае для здароўя? Чаму ў свой час такое пакрыццё выклікала скандал ва ўсім свеце? Пра гэта расказвае нейрахірург, навуковы супрацоўнік аддзялення пухлін галаўнога мозгу РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, выкладчык кафедры неўралогіі і нейрахірургіі Інстытута павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў аховы здароўя Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, член Беларускага саюза журналістаў Гумен ГАРБАННІДЖАД.

— Гумен, раскажыце, як з'явіўся тэфлон.

— Трэба сказаць, што посуд адыгрывае ў нашым жыцці вялікую ролю і здаўна суправаджае чалавека. Калі падчас археалагічных раскопак знаходзіліся гліняны посуд, гэта сведчыць пра тое, што там жылі людзі. Раней сапраўды асноўным матэрыялам для вырабы посуду была гліна, якая мела шэраг карысных уласцівасцяў. Напрыклад, у гарачых краінах гліняны посуд, у якім захоўвалі ваду, працаваў як міні-халадзільнік, бо гліна, дзякуючы сваім уласцівасцям, ахалоджвала вадкасць.

Састаў посуду мае вялікае значэнне для нашага здароўя і можа стаць прычынай хвароб. Нават першабытны гліняны посуд мог нашкодзіць, калі ў саставе ўтрымліваліся цяжкія металы, якія падчас гатавання і захоўвання ежы маглі ўступаць з ёй у рэакцыю і трапілі ў арганізм. У той час, вядома, не было лабараторыяў, каб ацаніць якасць гліны.

Гісторыя развіцця посуду дастаткова доўгая, выкарыстоўваўся і медны, і алюмініевы. Сёння адзін з найбольш зручных — з антыпрыгарным пакрыццём. Ён ёсць амаль на кожнай кухні і падабаецца гаспадыням за тое, што ежа да яго не прыліпае.

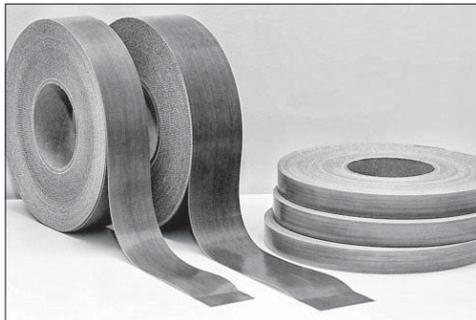
Гісторыя антыпрыгарнага пакрыцця пачалася ў 1802 годзе, калі амерыканскі хімік Рэне Дзюпонт адкрыў завод па вытворчасці пораху. У 1861 годзе, калі ў Амерыцы пачаліся грамадзянскія войны, ён быў адным з самых паспяховых вытворцаў, а амаль 1,5 мільёна ахвяр загінулі ад патронаў з порахам, вырабленым на заводзе Дзюпонта. Сям'я стала адной з самых багатых у Амерыцы. Пазней на заводзе пачалі вырабляць іншыя тавары ваеннага прызначэння, у тым ліку пластыкавыя.

У 1938 годзе адзін з хімікаў, які працаваў на гэтым заводзе, — Рой Планкет, вынайшаў пластык, які мае назву політэтрафторэтылен, больш вядомы як тэфлон.

Спачатку ён выкарыстоўваўся ў ваенных мэтах. Бо патрабавалася пакрыццё, якое абараняе ваенную тэхніку ад глебы, якая наліпае, і бруду, што павялічвае яго знос.

Заяўлялася, што тэфлон абсалютна бяшкодны і не мае такіх уласцівасцяў. І хутка ён з'явіўся на кухнях. Пачалася рэклама, і продаж тэфлонавага посуду па ўсім свеце білі рэкорды, так што сам завод Дзюпонта быў не ў стане забяспечыць патрэбныя аб'ёмы вытворчасці. Падключылася яшчэ адна знакамітая кампанія — «ЗМ».

Дзякуючы шырокаму выкарыстанню тэфлонавага пакрыцця ва ўсім свеце гэты бізнес стаў шматмільярдным. Ужо ў той час і

кампанія Дзюпонта, і «ЗМ» ведалі, што ў саставе тэфлона ёсць ядавітыя рэчывы, якія нясуць шкоду, але працягвалі вытворчасць. Яны, наадварот, падкрэслівалі, што ён бяшкодны, але пры гэтым «ЗМ» інфармавала, што посуд з тэфлонавым пакрыццём нельга выкідаць у смецце, бо ён можа забруджваць навакольнае асяроддзе, і прасілі ўтылізаваць яго асобна.

— Няўжо не знайшлася лабараторыя, каб усталяваць, што ў састаў тэфлона ўваходзяць шкодныя для чалавека рэчывы?

— Калі размова ідзе пра мільярды бізнес, спыніць яго дастаткова складана. І ў той час было шмат хімікаў і экспертаў, прычым не толькі ў ЗША, але і ў іншых краінах, якія заяўлялі, што ў саставе тэфлона канцэрагенныя

рэчывы, якія выклікаюць рак. Але вытворцы тэфлона або моцна падаўлялі такія галасы, або куплялі іх грашыма. Такія эксперты — і ёсць «пятыя калона», якая ў сваёй краіне шкодзіць суйайчынікам.

Калі ў 1961 годзе дырэктары розных участкаў вытворчасці тэфлона заявілі, што іх рабочыя хварэюць і паміраюць ад розных хранічных хвароб, кіраўніцтва скрывала гэту інфармацыю і сачыла, каб яна нідзе не распаўсюдзілася. І гэты працягвалася больш чым трыццаць гадоў — да 1995-га. У той час фермер у штаце Заходняя Вірджынія пачаў са сваім участкам, дзе праходзіла рака, убачыў двух памерлых аленуў, ніжэй па цячэнні — дзювоў

сваіх памерлых кароў. За год колькасць памерлых кароў дасягнула 153. Ветэрынары, якія іх ускрывалі, бачылі, што ў жывёл пашкоджаны ўсе ўнутраныя органы.

Выйшэй па цячэнні, за некалькі кіламетраў ад участка фермера, быў адзін з заводаў Дзюпонта. Звароты на падрыхтоўку паспеху не прынеслі. Як і звароты да мэра і ў многія іншыя інстанцыі. У выніку фермер паехаў у іншы штат і звярнуўся да адваката Роберта Білата. Той запрасіў некалькі незалежных хімікаў, якія пачылі, што ў раку з завода праз трубу паступае зялёная вадкасць, і ўзялі пробы. Адвакат напісаў скаргу на завод. Аднак адвакаты Дзюпонта пастараліся павярнуць справу так, што не завод вінаваты, а прычына

«Дзякуючы шырокаму выкарыстанню тэфлонавага пакрыцця ва ўсім свеце гэты бізнес стаў шматмільярдным. Ужо ў той час і кампанія Дзюпонта, і «ЗМ» ведалі, што ў саставе тэфлона ёсць ядавітыя рэчывы, якія нясуць шкоду, але працягвалі вытворчасць. Яны, наадварот, падкрэслівалі, што ён бяшкодны, але пры гэтым «ЗМ» інфармавала, што посуд з тэфлонавым пакрыццём нельга выкідаць у смецце, бо ён можа забруджваць навакольнае асяроддзе, і прасілі ўтылізаваць яго асобна».

ў тым, што фермер няправільна карміў сваіх кароў, і справу закрылі.

Тады адвакат накіраваў пробы вады ў ЕРА (Агенцтва па абароне навакольнага асяроддзя). Дзюпонт у рэшце рэшт вымушаны быў прызнаць віну, што ў кароткі час быў выкід шкодных рэчываў, і фермеру пакрылі страту. Інфармацыя трапіла ў СМІ і выклікала вялікі скандал. Пасля гэтага ЕРА вылісала штраф вытворчасці Дзюпонта на 16,5 мільёна долараў. Аднак для завода са шматмільярдным даходам гэта была дробязь.

Праўда, справа з дапамогай СМІ набывала ўсё большы абарот, і ў выніку завод спыніў вытворчасць тэфлона. Але паралельна адкрыў іншую, крыху змяніўшы формулу і перайменаваўшы тэфлон у Genex. У рэшце рэшт пасля шырокага абмеркавання ў 2008 годзе продаж тэфлону ў Еўропе быў забаронены, а ў ЗША — у 2013-м.

— Але посуд з антыпрыгарным пакрыццём ёсць усюды, і мы яго штодзень выкарыстоўваем. Наколькі сёння гэта бяспечна?

— Тэфлон дагэтуль прадаецца, вакол яго шмат абмеркаванняў, але на дадзены момант лічыцца, што пакуль пакрыццё не пашкоджана, не мае мікратэршчын, канцэрагенных рэчываў адтуль не выходзіць. Але калі на патэльні з'яўляецца першая драпіна, карыстацца такім посудам небяспечна. Таму патрэбны спецыяльныя прыстасаванні для такога пакрыцця — адмысловыя лапаткі і інш. Нават губка для мыцця

ганізацыю. Не дзіўна, што пасля гэтага Нацыянальная асацыяцыя кардыёлагаў заявіла, што маргарын лепшы і больш карысны, чым масла жывёльнага паходжання.

У цяперашні час у такіх краінах, як, напрыклад, Канада, Данія, Швейцарыя, транстлушчы прадаваць забаронена, бо яны нясуць вялікую шкоду сардэчна-судзіннай сістэме: забруджваюць сасуды, ад чаго людзі атрымліваюць інфаркты міякарда. Штогод ад выкарыстання маргарыну і транстлушчай гіне 280 тысяч чалавек.

— Чаму становяцца магчымымі махінацыі ў такім маштабе?

— На згаданым з тэфлонам прыкладзе мы бачым, як у межах аднаго горада чалавек імкнецца дабіцца сваёй праваты, але нічога не атрымліваецца, і яму трэба звяртацца ў іншы штат і там шукаць адваката. Пры гэтым размова ідзе аб атручванні вялікай колькасці людзей.

Насамрэч уладальнікі шматмільярдных бізнесаў з'яўляюцца стваральнікамі новага сусветнага парадку. І калі свет не будзе шматпалярным, калі адна група людзей ці краіна будзе ўсім кіраваць, такія сітуацыі могуць паўтарацца. У шматпалярным свеце больш шанцаў іх пазбегнуць.

Сучасная эканоміка будзеца на спахванні. Чым больш мы набываем, тым больш працуе эканоміка, тым больш сродкаў можна зарабіць. Але гэта тупіковы шлях, бо рэсурсы на нашай планеце небясконцыя. Каб паглядзець, як гэта працуе, давайце ўявім, што будзе, калі ў адным умоўным горадзе перасадзіць людзей з машын на веласіпеды.

Яны не набываюць аўтамабілі, значыць, не бяруць крэдыты. Акрамя таго, не страбуюць машыны, не набываюць бензін, запчасткі і нават не звяртаюцца да дактароў і ў аптэкі, бо не маюць лішняй вагі. Вось які ўрон можа прынесці эканамічная сістэма аднаго горада толькі адно дзеянне па адмове ад палітыкі спахвання.

Пры гэтым заўважце, што людзі, якія з'яўляюцца прычынай многіх смерцяў на планеце, ніяк не пакараны. У новым сусветным парадку існуе міжнародныя судовыя структуры з'яўляюцца рычагом кіравання. Той, хто прыносіць выгаду і шмат грошай, ніколі туды не трапіць. А калі выгады няма, кожнае дзеянне — гэта суд і трыбунал, і вінаватыя будуць знойдзены. Многія называюць гэта двайнымі стандартамі. Насамрэч двайнымі стандартаў няма, ёсць тое, што камусці выгадна.

Алена КРАВЕЦ.

СВЯТЛО ДВАЙНОЙ ЗОРКІ

Вера Пола і Барыс Малкін

Калі пішах пра гісторыю Купалаўскага тэатра, якая налічвае цэлы век, увесь час сустракаешся з тэатральнымі дынастыямі, з тымі сувязямі, якія ўзніклі паміж творчымі людзьмі. Так здарылася, калі я пісала пра Уладзіміра Уладзіміравіча, чыя жонка была актрысай, сын і ўнук таксама сталі актёрамі. Так было з Лідзіяй Ржэцкай, жонкай калегі па сцэне Льва Рахленкі, з Барысам Платонавым, жанатым з актрысай Ірынай Ждановіч, дачкой заснавальніцы тэатра Фларыяна Ждановіча... Сярод дакументаў, што захоўваюцца ў Беларускам дзяржаўным архіве-музеі літаратуры і мастацтва, трапіліся мне дзве анкеты — актрысы Веры Пола і тэатральнага мастака Барыса Малкіна. Яшчэ адна пара сужэнцаў, якія звязалі жыццё з беларускім тэатрам. Людзі легендарныя, якіх варта ўспомніць.

Спатканне на сцэне

«Родилась я в 1901 году в Минске, в семье инспектора народных училищ Мемпонова Н. Ф. Мать моя Мемпонова А. Н. — домашняя хозяйка. Училась в минской Мариинской гимназии, гимназия не закончила. В 1922 году поступила в Белорусский драматический театр имени Янки Купалы».

Так пачынаецца аўтабіяграфія народнай артысткі БССР Веры Пола.

«Я, Борис Евсеевич Малкин, родился в 1908 году в городе Прилуках Полтавской губернии. Мой отец — рабочий-наборщик, умер в 1939 году. Моя мать — домашняя хозяйка, в данное время проживает в г. Свердловске. Мой брат — участник Великой Отечественной войны, убит в 1942 году».

Гэта пачатак аўтабіяграфіі Барыса Малкіна. Былію міньшчу гімназістка і сына наборшчыка, маладзейшага на сем гадоў, сутыкнуў Купалаўскі тэатр, куды Барыс Малкін трапіў на работу ў 1937-м. У абіах за спінай меўся не самы шчаслівы досвед асабістага жыцця. Экзатычнае прозвішча Пола дасталася Веры ад першага мужа, опернага спевача — ён быў па паходжанні, здаецца, часткова іспанец. А Барыс Малкін рана застаўся ўдаючам, выхоўваў маленькую дачку Лідзію — Вера Пола стала для яе аднай маці.

У архіве захоўваецца дыпломная работа студэнта Беларускага дзяржаўнага тэатральна-мастацкага інстытута К. Гусева пад назвай «Щедрые россыпи таланта». Там — творчасць народнай артысткі БССР Веры Пола. На першай старонцы — надпіс: «Дорогая Вера Михайловна! Спасибо за ваш бесценный творческий труд. К. Гусев. 24.06.1967 г.». Мяркуючы па ўсім, будучы тэатразнаўца збіраў звесткі непасрэдна ў Веры Пола, таму напісанаму ім варта верыць. Вось што там гаворыцца пра пачатак шляху актрысы на сцэну БДТ-1:

«Шла репетиция спектакля «Ученик дьявола» («Апостол сатаны») Б. Шоу. Е. А. Минович что-то объяснял актёрам, кого-то распекал... В этот момент в сопровождении директора театра М. Гурского вошла молодая женщина, стройная, с кра-

сивым нежным овалом лица и гордой посадкой головы. Ее большие выразительные глаза приковывали внимание. Присутствующие поддальше ее очарованию. Была прервана репетиция, что редко случалось по вине посторонних. Режиссер подошел к ней, ласково поздоровался. У гостей оказался звучный, бархатистый голос. Подумалось, что наконец-то пришла долгожданная героиня, актриса на драматические роли, в которой нуждался театр. Но тогда же выяснилась ошибка. Гостья оказалась не актрисой, а певицей, зачисленной в хор театра. Это была Вера Николаевна Полло, которая в 1922 году впервые пришла в театр по объявлению о наборе певцов в театральный хор. Вряд ли она тогда серьезно думала о профессиональной актрисе. Ее желанием было развивать свои вокальные способности. Но, видимо, по-иному решил Е. А. Минович. Раз увидев ее, он уже не выпускал ее из поля своего зрения».

У хуткім часе Міровіч прапанаваў Веры Пола ролю ў спектаклі... І пачаўся шлях новай беларускай тэатральнай зоркі. Пола выступала і як спявачка, яна выдатна выконвала беларускія народныя песні. У спектаклі па п'есе Міхаса Чарота «На Купалле» была адной з русалак, у спектаклі Міровіча «Машка» спеваў Веры Пола сталі фонам каханыя гапоўных герояў... Але найскравей развінуў талент актрысы ў камедыях. Дасюль глядзяч успамінае Агату ў «Паўлінку», з гэтым же «тудэма-сюдэма»... У артыкуле вядомай тэатразнаўцы Людмілы Саянковай цытуюцца словы Веры Пола: «Перад спектаклем з народнага жыцця я збіраў ў вясковых сваякоў лапці, фартухі, кашулі. Агату і дагэтуль іграў ў кашулі, вытканай маёй бабуляй, з аздобай на рукавах. Ад маці вучылася і жывой народнай гаворцы, інтанацыі голасу».

«Лодка, у якой я «памірала», павольна напайнялася ледзяной вадой»

Былі і ролі ў кіно — іх да крывадына мала, але ўсе знакавыя: у стужках «Паўлінка», «Несцёрка», «Пяноцэ жаўранкі»... У БДАМЛІМ за-

хоўваецца рукапіс успамінаў Веры Пола пра яе першую ролю ў кінафільме Малчанава «Хвоі гамоняць»:

«Гэта было ў 1929-м годзе. Тады я была маладой артысткай першага беларускага дзяржаўнага тэатра (цяпер тэатр імя Янкі Купалы). Група таленавітых беларускіх пісьменнікаў-маладнякоўцаў — Міхась Чарот, Міхась Зарэцкі і Анатоль Вольны працавалі над стварэннем сцэнарыяў першых беларускіх кінастужак. Рэжысёр Малчанаў запрасіў мяне на ролю гераіні ў адным з самых першых беларускіх фільмаў «Хвоі гамоняць». У аснову сцэнарыя лягла вядомая тады апавесць Вольнага «Два». Можаче сабе ўявіць, якое хваляванне ахапіла мяне: гэта ж была мая першая роля ў кіно! І такая адказная! Я павінна была іграць вясковую дзяўчыну Алеську, бліжэйшую папелічню партызанскага ваяжача, атамана Асы. Ролю якога выконваў вопытны ўжо тады кінаакцёр Капраляў. Нават і цяпер, маючы такі вялікі вопыт работы і ў тэатры, і ў кіно, я б хвалявалася не менш, бо роля партызанкі Алесі, адданай дачкі беларускага народа, вымагала гранічнай шчырасці і праўды пацуючы ад выканаўцы... Я лічу, што мне дужа пашанцавала: мае першыя крокі ў кіно былі зроблены пад кіраўніцтвам сапраўдных майстроў кінамастацтва. Даволі сказаць, што кінааператарам, які здымаў наш фільм, быў вядомы Казлоўскі, Мікалай Феофанавіч Казлоўскі — па сутнасці, заснавальнік аператарскага майстэрства. Ён яшчэ здымаў некалі першых рускіх кінаарцыз — Веру Халодную, Максімава, Худалева, Палонскага... Сярод выканаўцаў фільма беларускіх прафесіянальных актёраў, апроч мяне, амаль нікога не было. У ролі панны Ямбржыцкай здымалася жонка беларускага паэта Міхаса Чарота Аня Кудзелька... Здымалі мы нашу карціну ў маляўнічых мясцінах Беларусі: у Гомелі, у палацы і парку Паскевіча і ў Навабеліцы, дзе былі зроблены ўсе натуральны здымкі. Тут здымаўся цудоўны лес: здавалася, хвой сапраўды гаманілі з намі.

Хоць, калі праўду казаць, здымацца было не заўсёды лёгка. Мая гераіня гінула ад варажай кулі, лежачы ў лодцы. І калі лодка, у якой я «па-

мірала», павольна напайнялася ледзяной вадой — гэты эпізод здымаўся ў кастрычніку, — можаце ўявіць сабе маё адчуванне...

Праўда, пасля мяне напайлі каньяком, расцерлі спірткам, закруцілі ў вялікі дыван. І ў такім выглядзе адправілі дадому...

Не ведаю, ці згадзілася б я сёння на такое выпрабаванне...

А можа, і згадзілася, хто яго ведае... Не так ужо часта дастаюцца нам, беларускім актёрам, ролі ў беларускіх фільмах...

Выдам адну «таёмніцу»: калі ў актэраў паваліла клубамі пара з роту, працягваць здымкі на радзіме стала немагчыма. І мы знайшлі нашу беларускую рэчку... у ваколіцах Тбілісі».

«Штоб вам заўсёды было, што даваць»

У Барыса Малкіна мелася свая прыказка па жыцці: «Што б вам заўсёды было, што даваць». Дачка Лідзія сведчыць: «Мои родители всегда совершали гражданские поступки, потому что им было стыдно их не совершать: их спасало всегда чувство гадливости к подлости. Не из чьих рук они никогда не ели, не завидовали деньгам. Они стремились жить интересно, и это было важнее, чем жить хорошо».

Барыс Малкін удзельнічаў ў дзясятках выстаў, афармляе кнігі, працуе над спектаклямі. Вера Пола заваўвае любую гледачоў, атрымаўшае званне заслужанай артысткі БССР і ордэн Знак Пашаны...

Пачалася вайна. Барыс Малкін пайшоў на фронт адразу ж, у першы дзень. Як капітан танкавай войскаў удзельнічаў у баях пад Смаленскам і Масквой. Быў паранены... Пасля чго вярнуўся да працы мастака. У архіве захоўваецца пасведчанне асобы Малкіна Барыса Яўсеевіча, які знаходзіцца на дзейнай ваеннай службе ў Палітупраўленні Заходняга фронту. Пасада — мастак часопіса «Фронтаны гумар». Ёсць у архіве і некалькі ўзораў яго твораў таго часу — майстэрскія малюнкi, з'едлівыя да ворага. У 1943 годзе Барыс Малкін ізноў працуе ў эвакуіраваным родным тэатры, дзе і Вера Пола, якая далучаецца да фронтавых брыгад.

Вось водгук ад 18 ліпеня 1943 года за № 241 паліт-

аддзела арміі аб працы брыгады артыстаў Першага беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага сцяга драматычнага тэатра, у складзе якой і Вера Пола. Актёры далі ў часях арміі 65 спектакляў і 71 канцэрт.

«Все спектакли и концерты проходили с большим успехом. Артисты работали с неослабевающей энергией и обеспечивали высокий художественный уровень постановок. Артисты мужественно переносили опасности, связанные с работой бригады в частях переднего края, в непосредственной близости к противнику, а также трудности перевозов по фронтовым дорогам».

Купалаўскі тэатр працуе ў Томску. Вера Пола успамінае: «Памятаю нараджэнне «Паўлінкі», 1943 год. Сібір. Беларусь змагаецца супраць фашысцкіх акупантаў. Жыццёсцвярджальны пафас купалаўскага твора адпавядаў тады нашым заповітным марам. Гэта і спрыяла таму, што атрымаўся яркі, самабытны, усхваляваны спектакль. Пастаўку яго ў дэкарацыях Барыса Малкіна ажыццявіў выдатны рэжысёр Леў Літвінаў».

Самае цяжкае ў тым, што ні Барыс Малкін, ні Вера Пола не ведалі пра лёс дачкі Лідзіі, якая засталася ў Беларусі. Знайшлі яе толькі пасля вызвалення, у вёсцы пад Мінскам.

«Отец не боялся ничего»

Жыццё нібыта наладжваецца... У 1952 годзе Вера Пола становіцца народнай артысткай БССР. Барыс Малкін — адзін з самых вядомых графікаў рэспублікі. Сакрэт яго манатыпнасці, асаблівага віду графікі, дагэтуль не разгаданы — мастак карыстаўся лакамі ўласнай вытворчасці. Пасля вайны ўзначальвае асабіста мастацкага афармлення Дзяржаўнага выдавецтва БССР, афармляе часопіс «Чырвоная Беларусь» і шматлікія знававыя кнігі — «Над ракой Арэсай» Купалы, зборнік Цёткі, паэму Пушкіна «Яўген Анегін». Працягвае афармляць спектаклі. Узначальвае Беларускае мастацкае фонд. Яго працы, між іншым, трывала ўвайшлі і ў нашы паўсядзённае жыццё: этыкетка гарэлкі «Крышталь», эмблемы Мінскага трактарнага завода і вела-

завода, інтэр'ер салона-магазіна «Паўлінка».

Вось урывак з успамінаў Лідзіі Малкінай: «Отец не боялся ничего. Помню, как в тревожном 1947 году он встретился лицом к лицу с вооруженными бандитами (их было восемь человек), спас меня и какую-то женщину, которую они успели раздеть и собиравались изнасиловать. Они зверски избили отца, но он запомнил их лица и, не боясь отомщения и угроз военного командования Белоруссии, бовшевского запятнать честь армии, нашел их в строю».

Так, у мірным жыцці не ўсё было гладка. Вучнёўскі сшытак у лінейку ўвесь спісаны няроўным, нервовым почыркам: чарнавік скаргі Веры Пола, датаваны 1955 годам. «В моей жизни произошло событие, которые лишили меня, скажу прямо, здоровья: как вам всем известно, я должна была в Польшу играть в двух спектаклях «Жаворонки» и «Ромео» (говорка про роли ў спектаклях «Пяноцэ жаўранкі» і «Рамэо і Джульета» — Л. Р.). Перед самой поездкой в Польшу репетировали куски с Ивановым вместе Крацова и почему-то всегда назначалась С. Так как я всегда была основной исполнительницей кормилицы, я подошла к Г. и спросила, почему это так. Он ответил, что у кормилицы там пара фраз, и сказал меня не беспокоить».

Карацей, увесь сшытак — крык душы актрысы, якой не даюць новых роляў, а яе ролі адбіраюць і даюць іншым, а час ідзе, дабавляецца ўзрост... Кіраўніцтва адмахваецца, высмейвае жаданне актрысы зрабіць пластычную аперацыю... «Разве физическая молодость актера есть уже лишенция на талант, разве чувства молодого, нового принадлежат только молодым? — у аднаі пытаецца аўтарка скаргі. — За 15 лет, поимите, я была занята только в двух (спектаклях)... Почему я выброшена за борт, как балласт?.. Я не возражаю, давайте другого плана, это интересно, но не ищите поводов, чтобы лишить актера возможности показать себя, поселить творческую неуверенность, во что бы то ни стало снівелировать по всем статьям...»

Сумна чытаць такія дакументы... Але сцэнічнае жыццё Веры Пола не перарвалася, з'явілася яшчэ шмат цікавых роляў... А Барыс Малкін стаў ахвярай барацьбы з касмапалітызмам. Пераследвалі яго зацята, нават знялі фота з дошкі мастакоў-франтавікоў. Працаваў у стол — але ствараў, ствараў свае цудоўныя манатыпы... Пра стары Мінск, які на яго малюнках ператвараецца ў казачнае, таямнічае месца, на тэму «Караля Ліра»... З жыцця сышоў у 1972 годзе. Вера Пола перажыла яго на сямнаццаці гадоў.

Людміла РУБЛЕУСКАЯ.

ПРАСТОРА ДЛЯ НОВЫХ СУСТРЭЧ І ЦІКАВЫХ АДКРЫЦЦАЎ

Учора ў сталіцы далі старт XXX Мінскаму міжнароднаму кінафестывалу «Лістапад». На працягу тыдня гасцей і ўдзельнікаў кінафоруму чакае насычаная праграма, дзе яны не толькі ўбачаць найлепшыя гульні, дакументальныя і мультыплікацыйныя фільмы, але і змогуць трапіць на творчыя сустрэчы, майстар-класы і іншыя мерапрыемствы. Сёлета «Лістапад» праходзіць пад дэвізам «Кіно са знакам якасці», а яго галоўнымі тэмамі сталі тэмы 100-годдзя беларускага кіно і 30-годдзя маштабнага кінафоруму.

Арганізатарамі фестывалю выступаюць Міністэрства культуры, Мінскі гарадскі выканаўчы камітэт, Саюз кінематаграфістаў, кінастудыя «Беларусьфільм». У конкурснай праграме сёлета трапілі фільмы, адабраныя з 3405 заявак са 124 краін свету. На асноўны конкурс гульнівага кіно вылучана 18 фільмаў, у намінацыі неіравага кіно спаборнічаюць 12 кінастужак, а ў праграме анімацыйнага кіно — 50 кінаработ. У праграме «Кіно маладых» журы разгледзіць сёлета 11 фільмаў, на конкурсе нацыянальных кінашкол пакажуць 15 работ, а вось што датычыцца праграмы нацыянальнага кіно, то там прадстаўлена 23 работы беларускіх кінавытворцаў.

— Ад імя Міністэрства культуры хачу ўсіх нас павіншаваць з адкрыццём чарговага і юбілейнага XXX Мінскага міжнароднага кінафестывалу «Лістапад». Ужо, напэўна, прайшоўшы паўны падыржаны этап, сёння хочацца падыграваць усім, хто ўдзельнічаў у яго арганізацыі і будзе праводзіць фестывальныя мерапрыемствы. Праведзена вялікая работа, — адзначае першы намеснік міністра культуры Рэспублікі Беларусь Валеры ГРАМАДА. — Усе мы ведаем, што «Лістапад» пройдзе з 1 да 8 лістапада. У ме-

жах фестывалю нас чакаюць конкурсныя і пазаконкурсныя паказы, адбудзецца шмат кінасустрэч і майстар-класаў. Пройдуць Дні кіно Індыі, Ірана, Зімбабвэ, Пакістана, Узбекістана і Расіі (нашага традыцыйна вельмі актыўнага ўдзельніка)...

Усё гэта адбудзецца ў кінатэатрах сталіцы і на шэрагу іншых лакацый. А вось калі казаць аб правядзенні сёлета ўрачыстых цырымоній адкрыцця і закрыцця «Лістапада», то яны праходзяць у Палацы Рэспублікі, як было ў тыя часы, калі фестываль узначальваў акцёр, рэжысёр Расціслаў Янкоўскі.

Ужо не першы год кінафестываль — пляцоўка не толькі для паказу фільмаў, але і для абмеркавання пытанняў, праблем і перспектыв, далейшага развіцця ў сферы кінематаграфіі. Так, сёння, 2 лістапада, у сценах Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі пройдзе круглы стол, на якім прадстаўнікі кінаіндустрыі з розных краін свету пагавораць пра важныя і актуальныя пытанні свай сфэры, пра развіццё кіно на постсавецкай прасторы.

— «Лістапад» можна назваць агульнасусветнай платформай для дыялогу, дзе фільмы і людзі з розных краін могуць сустрэцца і размаўляць. Таму мы, як журы, павінны вельмі старанна і дбайна падыходзіць да выбару пераможцаў, — падзяліўся Лэй ХАНЬ, старшыня журы асноўнага конкурсу іравага кіно, акцёр, прадзюсар, рэжысёр (Кітай). — Кінафестываль ужо мае вялікі ўплыў ва ўсім свеце, але, спадзяюся, нашымі агульнымі намаганнямі мы зможам паспрыяць таму, каб яшчэ больш краін далучалася да нас. Таму што, узмацняючы супрацоўніцтва ў сфэры кіно, мы таксама ўзмацняем кантакты паміж краінамі...

— Сапраўды, сёлета ў нас міжнародны конкурс, на «Лістападзе» шмат гасцей, якіх мы рады бачыць, і спадзяемся, што ім спадабаецца ў нас і яны пажадаюць вяр-

тацца. Гэта ўсё было зроблена для таго, каб наш кінафестываль падтрымаў статус міжнароднага. — адзначыла выканаўчы дырэктар XXX ММКФ «Лістапад» Аляся РУЛЬКОВА. — Мы будзем рады ўсім бачыць на кінапаказах, на творчых сустрэчах, якіх у гэтым годзе запланавана шмат. Нашы госьці падзяляцца сваімі поспехамі, творчымі дарогамі з нашай моладдзю, для якой мы арганізавалі майстар-класы. Большасць з іх пройдзе ў Акадэміі мастацтва і ў сценах Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. Будзе магчыма і першы вуснаў пачуць распавед пра ўнікальны вопыт развіцця і стварэння кіно непасрэдна ад яго стваральнікаў.

Пакажуць на сёлётым «Лістападзе» і залатую калекцыю, у якую ўвайшлі фільмы-пераможцы мінулых фестывалю. Пляцоўкамі кінафоруму стануць і традыцыйныя лакацыі сталічных кінатэатраў: у «Цэнтральным» пакажуць праграму іравага кіно, у «Піянеры» пройдзе два конкурсы — неіравага кіно і «Лістападзік», у «Беларусі» традыцыйна зможам пабачыць анімацыйнае кіно, а ў «Міры» правядуць адноўлены конкурс нацыянальнага кіно. Цэнтрам кінафестывалу будзе пляцоўка кінатэатра «Перамога», які сёлета адкрыўся пасля рэканструкцыі, і ў рамках юбілейнага «Лістапада» тут пакажуць кіно маладых (старт для тых, хто толькі пачынае) і праграму нацыянальных кінашкол. Дні кінематографа розных краін таксама будуць праходзіць у Вялікай зале гэтага кінатэатра.

— Я даўно не быў на «Лістападзе». І павінен сказаць, што ўражаны праграмай сёлётнага фестывалу і яго маштабам. Таму шчыра віншую ўсіх са стартам. Мяркуючы па праграме, глядачў чакае вельмі цікавыя і насычаныя тыдзень, — сказаў генеральны дырэктар і старшыня праўлення кінаканцэрна «Масфільм» Карэн ШАХНАЗАРАЎ. — Для мяне

Мінск — важны горад, бо, па-першае, некалі я вучыўся ў адным універсітэце і на адным курсе з беларускімі акцёрамі, а па-другое, мой бацька ўдзельнічаў у вызваленні Мінска ў 1944 годзе. Таму бачыць, якой прыгожай стала беларуская сталіца, гэта і ўспаміны пра тату. Думаю, ён быў бы шчаслівы, калі б убачыў ваш горад.

У сваю чаргу старшыня журы конкурсу для дзіцячых і юнацкага аўдыторыі «Лістападзік» актрыса Святлана СУХАВЕЙ запрасіла паўдзельнічаць у праглядзе менавіта вышэйназванага конкурсу, адзначаўшы, што «тыя сем кінастужак, якія будзе нагода ўбачыць, вельмі розныя, але ўсе яны з'яўляюцца душой, гавораць пра важныя рэчы».

Падтрымаў гэту думку і Рым ШАРАФУТ-ДЗІНАЎ, старшыня журы асноўнага конкурсу анімацыйнага кіно, кінарэжысёр, сцэнарыст, аніматар-віртуоз (Расія): — У сямі кіно мультыплікацыя — гэта нібы малодшае дзіця, якое любяць, але не зусім сур'ёзна ўспрымаюць. Але мы забываем пра тое, што жыццё чалавека, яго першыя ўражанні якраз пачынаюцца з мультыплікацыі. І часам нават раней, чым праз кнігі, ён атрымлівае інфармацыю пра наваколны свет праз тры тэлевобразы, якіх мы, мультыплікатары, яму даём. Таму гэта вельмі адказная праца, пра што нам варты помніць. Я чакаю ад анімацыйнай праграмы новых цікавых фільмаў, але хочацца бачыць работы і ў форме традыцыйнай анімацыі. Бо, як паказвае жыццё, напрыклад, анімацыя савецкіх часоў, выпрабаваная дзесяцігоддзямі, і сёння выклікае інтарэс шырокага кола глядачў.

Таму сачыць за навінамі, праграмай і абавязкова ідзіце на сустрэчы з кінамастацтвам, бо яны заўсёды дае прастору для новых сустрэч, знаёмстваў і адкрыццяў як на вялікім экране, так і за яго межамі.

Алена ДРАПКО.

«ЛІСТАПАД-2024»:

АКЦЭНТ НА БЕЛАРУСКІЯ ПРЭМ'ЕРЫ

На паказах сёлета абяцалі «кіно са знакам якасці».

І вельмі смелае рашэнне ў тым, што на адкрыццё сёлета абралі беларускія прэм'еры. Учора ў Палацы Рэспублікі дэманстравалася новая стужка «Чорны замак», што была знятая па матывах Уладзіміра Караткевіча. А сёння ў кінатэатры «Піянер» на адкрыццё «Лістападзіка» дэманструецца поўнаметражны анімацыйны фільм у фармаце 3D «Песня Сірын» — прэм'еру яго прымеркавалі менавіта да фестывалу.

Адметная назва, што адразу звяртае да міфалагічнасці, зразумела мясцовым жыхарам, — яны ж глядачы фестывалу: «Песня Сірын». Крылы славыянаўскіх легенд. Нешта, відаць, блізкае, што мае дачыненне да нас... А тут яшчэ і фармат — ваў!.. І рэжысёр Алена Турава, якая паходзіць з сям'і, што мае дачыненне да гісторыі беларускага кінематографа, ды і яна сама — яго адзінка. І айчынная анімацыя — адзін з брэндавых кірункаў беларускага кінематографа. Ну, нібыта ўсё сшылося: трэба глядзець...

Высцелілася, што да рэалізацыі праекта на студыі анімацыйных фільмаў «Беларусьфільм» ішлі доўга: ад задумкі да яе рэалізацыі прайшло чатыры гады. Час немалы, зразумела, што каманда стваральнікаў мянялася, перажыла страты значных асоб, што мелі дачыненне да працы над сцэнарыем і яго ажыццяўленнем, бо гісторыя няпростая. І ў гэтым палягае галоўная інтрыга, што стаіць за гэтай прэм'ерай:

— Для нас важна было пазнаёміць глядачў з найцікавейшым пластом славыянаўскай міфалогіі, пантэонам яе міфалагічных істот і багоў. У адрозненні ад старажытнагрэчаскіх, старажытнарымскіх, егіпецкіх і багоў паўночных

скандынаўскіх народаў нашы не так шырока вядомыя, але могуць прыцягнуць увагу. Мне здаецца, гэта магло б быць нашым брэндам, — адзначыла рэжысёр Алена Турава.

І напэўна, беларускаму глядачу, у тым ліку маленькаму, не трэба доўга тлумачыць сэнс свята Купалля. А яно, паводле фільма, можа не адбыцца, бо злая Палляндра (багіня смерці) захапіла Купалу і намагаецца разбурыць баланс, які існуе ў свеце паміж рознымі яго ўзроўнямі, за кожным з якіх — насельнікі з пэўнай зонай адказнасці. Не адбудзецца свята без Купалі — знікне святло, без якога не можа існаваць усё жывое. І нават папараць-кветка не падорыць нікому надзею на цуд — яна ж купальская...

Можна было б стварыць гісторыю, у якой міфічныя істоты разбіраюцца паміж сабой, а мы назіраем за гэтым збоку. Бо Пярун і Вялес, якія калісьці супернічалі за Калас-Кастрама. А чароўныя птушкі Гамаюн і Алканост, валодаючы дзіўнымі спевамі, разумеюць, чаму Песня трэціх іх сястры Сірын такая сумная, — і яны, валодаючы магіяй, давяраюцца рэальным

дзеясням тых, хто гатовы кінуць выклік злым сілам. Уявіце сабе, гэта звычайныя хлопчыкі з чалавечага свету, якія ва ўсіх гэтых дзіўных істот не асабліва верылі, — ну нейкія даўнія байкі, альбо героі, вартыя коміксаў. А калі нехта ў нечым моцна сумняваецца, то жыццё яго прымуціць паглыбіцца і зразумець. Ды нават больш — паспрыяць вышэйшай справядлівасці сваім удзелам. Таму што добра — свядомы выбар кожнага. У любым — фантастычным ці рэальным свеце. Але мяжа паміж імі для двух сучасных хлопчыкаў аказалася незаўважна.

Разбурыць злыя чары прыйдзеца Мацею і Змітру. Адзін з іх захапляецца коміксамі, а другі — арніталогіяй, і, каб зніць на тэлефон рэдкаю дзіўную птушку, гора-блогер і яго сябар трапляюць у дзіўнасны прыгоды і вымушаны зразумець, чаму ж птушка Сірын так горка плача.

За час фільма глядачы не толькі сочаць за неверагоднымі прыгодамі, але і знаёмляцца з «зонай адказнасці» кожнага з міфалагічных персанажаў — а гэта магчыма ўцягнуць дзіцяці ў беларускую культуру і міфалогію, імёны багоў якой мы чуюм. Стваральнікі, праўда, падкрэсліваюць — «у славыянаўскую культуру»: анімацыйны фільм, напэўна, пастараюцца прасунуць на кінарныя некаторыя блізкія краіны, дзе ён будзе зразумелы, таму што ўсе героі, і нават наш Купала, гавораць па-руску. Як і песні гучаць на рускай мове (Алена Турава ў творчым асяроддзі вядомая яшчэ і як аўтар тэкстаў папулярных песень, тут ёй у гэтым дапамагаў кампазітар Леанід Шырын і папулярныя ў Беларусі артысты). Але ў апавяданне ўплеліся традыцыйныя беларускія сімвалы, узоры, малюнкі, якія змяняюць адзін аднаго, нібыта круціцца ў карагодзе ці калейда-

скопе, яны з'яўляюцца своеасаблівымі «лірычнымі адступленнямі». І тут нават дзіця беспамылкова зразумее, што гэта за культура (бо многія з гэтых сімвалаў цяпер навідавоку — ці то ў нейкай прадукцыі кшталту цукерак, ці то ў сувенірах і г. д.). Цікава было б паглядзець, як на іх адрэагуюць маленькія глядачы з іншых (нават блізкіх) краін.

Вядома, для нас галоўнае, каб беларускія дзеці лепш зразумелі сутнасць змагання добра і зла. Што датычыцца апошняга, то Палляндра — вобраз сапраўды жудасны, нават для дарослага (а як адрэагуюць на гэтае «чорнае чарноце» дзеці?). А Купала — прыгожы хлопчык у кашулі з арнамантам, але мы да пэўнага часу не здагадваем, што менавіта ён у выгледзе сабакі суправаджаў падарожжы прасунутых сучасных дзіцяці. Ці значыць гэта, што добра так ці інакш спрыяе тым, хто гатовы быць на яго баку? Разважача (калі не збегчы ад Палляндры падчас прагляду) будзе пра што. У тым ліку і пра тое, як зроблены гэты фільм, як намалеваныя героі ды ўвасоблены чароўныя сусветы.

Стваральнікі вельмі імкнуліся ўрачыць дзівосамі, якія даюць сучасныя тэхналогіі. Цяпер шмат такога ў замежным кіно — ну дык і мы можам. У дадзеным выпадку мы назіраем некалькі ўзроўняў анімацыі: ад коміксаў і класічнай у фармаце 2D да 3D. Кожны з гэтых відаў мае сваё прызначэнне і адказвае за пэўны ўзровень ці культурны пласт. Галоўнае, каб яны не сышлі ў ценя за 3D-эфектамі, якія здольныя заважачы так, што і ў рэальнасці захоўваюцца казкі.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ООО «Деловая оценка» (Организатор аукциона)

по поручению Калининковского РайПо (Продавец) извещает о проведении **3 декабря 2024 года** открытого аукциона по продаже имущества в 12-00 часов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3—2

Лот №1: Капитальное строение с инвентарным номером 333С-161275 площадью 387,7 кв. м (здание кафе «Калинка», назначение — здание специализированное для общественного питания, составные части и принадлежности: подвал, здание склада), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 322385801101000545 по адресу: Гомельская обл., Калининский р-н, Малоавтковский с/с, аг. Малые Автюки, ул. Мира, 26. В состав лота входит оборудование в количестве 60 ед. Перечень имущества опубликован на сайте: www.delooценка.com
Начальная цена продажи без НДС — 94 000,00 бел. руб. **Задаток** — 940,00 бел. руб.

Лот №2: Капитальное строение с инвентарным номером 333С-161277 площадью 307,3 кв. м (здание магазина «Промтовары», назначение — здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности: подвал), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 322385801101000545 по адресу: Гомельская обл., Калининский р-н, Малоавтковский с/с, аг. Малые Автюки, ул. Мира, 26/1. В состав лота входит оборудование в количестве 5 ед. Перечень имущества опубликован на сайте: www.delooценка.com
Начальная цена продажи без НДС — 57 000,00 бел. руб. **Задаток** — 570,00 бел. руб.

Лот №3: Капитальное строение с инвентарным номером 333С-161276 площадью 341,7 кв. м (здание магазина «Промтовары», назначение — здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности: склад), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 322385801101000545 по адресу: Гомельская обл., Калининский р-н, Малоавтковский с/с, аг. Малые Автюки, ул. Мира, 26/2. В состав лота входит оборудование в количестве 43 ед. Перечень имущества опубликован на сайте: www.delooценка.com
Начальная цена продажи без НДС — 79 000,00 бел. руб. **Задаток** — 790,00 бел. руб.

Расходы по приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права на предмет аукциона возлагаются на Победителя аукциона.

Продавец: Калининковский РайПо, г. Калининский, ул. Ломоносова, 19. Контакт. тел. +375 232 34-98-92.
Шаг аукциона — 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.
Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BEL30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк Белгос»», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBY2X, УНП 490870026.
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3—2, в рабочие дни с 10-00 до 13-00 и 14-00 до 17-00 от даты опубликования настоящего извещения. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 02.12.2024г. в 17.00. Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте: www.delooценка.com.

Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в сроки согласно заключенному договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебных споров о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). Контакт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ о ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

по продаже имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, организующему ККУП «Витебский областной центр маркетинга»

Предмет торгов:

Лот №1. Изолированное помещение с инв. № 200/ D-177140, наименование — административное помещение, назначение — административное помещение, пл. 2036,4 кв. м, расположенное по адресу: Витебская область, г. Витебск, ул. Марка Шагала, 5-1. Техническое описание здания: фундамент — блоки ж/б; наружные, внутренние стены — кирпич; перегородки — дерево, кирпич; перекрытия — плита ж/б; крыша (кровля) — рулонные кровельные материалы; полы — линолеум, ламинированные панели, плитка, бетон, паркет; наличие теплых полов — нет; окна — деревянные изделия, ПВХ профили; двери, ворота — деревянные изделия, металл; наружная отделка стен — оштукатурено и окрашено, внутренняя отделка — облицовка керамической плиткой, поклейка обоями, окрашено. Инженерные системы: отопление — центральное; холодное водоснабжение — централизованная система; канализация — центральная; горячее водоснабжение, ванна, душ — нет. Система электрооборудования: электроснабжение — централизованно; подключения электролит — нет; газооборудования — нет; вентиляция — вентиляция с естественным побуждением; мусоропровод, лифт — нет; иные — радификация (радиотрансляционная сеть), телевидение (телевизионная сеть), телефонизация (телефонная сеть). Прочие: крыльцо. В наличии тех. и иное оборудование (кабельная линия АВВБШв 4х50 — 65 м, теплосчетчик и счетчик воды СКМ — 2М25.25, ограждение приборов отопления 16,8 м. п., панель светодиодная круглая RLP-VC12 Вт. — 16 шт., светодиодный RLP-FL-14 Вт. — 20 шт., счетчик холодной воды ЕКТ Ду20 — 1 шт.). Помещение находится на земельном участке с кадастровым № 2401000000100, общ. пл. 0,2422 га.).

Нач. цена продажи имущества: 2777004,00 белорусских рубля и 00 копеек. Размер задатка: 277700,40 белорусских рубля 00 копеек.

Ограничения (обременения) прав: ипотека, запрет совершения регистрационных действий.

Условия: 1. Участник аукциона, выигравший торги, единственный участник, который приобрел недвижимое имущество по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов (далее — Победитель аукциона), обязан: возместить Организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации необходимой для его проведения на основании счета-фактуры в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона; оплатить полную стоимость приобретенного на аукционе предмета торгов не позднее 20 рабочих дней со дня проведения аукциона. Указанный срок перечисления денежных средств победителем аукциона может быть на основании его письменного ходатайства однократно продлен Управлением по Витебской области Департамента по гуманитарной деятельности Управления делами Президента Республики Беларусь,

но не более чем на 20 рабочих дней. Оплата стоимости приобретенного на аукционе недвижимого имущества иностранными физическими и юридическими лицами осуществляется в установленном порядке за белорусские рубли или за иностранную валюту по официальному курсу белорусского рубля по отношению к иностранной валюте, установленному Национальным банком на дату платежа в соответствии с валютным законодательством.

2. Оформление документов и переход права собственности на приобретенный на аукционе предмет торгов осуществляется в установленном порядке за белорусские рубли или за иностранную валюту по официальному курсу белорусского рубля по отношению к иностранной валюте, установленному Национальным банком на дату платежа в соответствии с валютным законодательством.

3. На Победителя аукциона распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона. На единственного участника распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Организатор аукциона: коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, дом 5, тел. (0212) 24-63-12, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvib.by. Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства», утвержденного Указом Президента Республики Беларусь от 19.02.2016 г. № 63. Для участия в аукционе приглашаются резиденты РБ и нерезиденты РБ, которые своевременно подали заявления на участие в аукционе по форме, определенной организатором аукциона, внесли в установленном порядке задаток, предоставили другие необходимые документы и подписали соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона с ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона: www.marketvib.by.

Задаток перечисляется на р/с BY93MTBK3012000109 330006782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБKV22, УНП 390477566, код операции 40901, получатель платежа: ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Аукцион состоится 18.11.2024 г. в 15.00** по адресу: 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок подачи заявления и документов: с 04.11.2024 г. в рабочие дни с 08:30 до 17:30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга» (каб. № 4). Последний срок подачи заявлений и прилагаемых к нему документов 15.11.2024 г., до 17:30. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, письменно доводится до сведения участников перед началом проведения аукциона. Всем участникам предоставляется право ознакомления с имеющейся документацией на предмет торгов, а также возможность осмотра предмета торгов на местности. Телефоны для справок: 8 (0212) 24-63-12, 8 (029) 510-07-63.

Отчет эмитента ценных бумаг за январь—сентябрь 2024 года

ООО «Темпл Сити»

220012, г. Минск, пр-т Независимости, 95/1, комн. 7, УНП 192280260
Вид экономической деятельности: сдача внаем собственного и арендуемого имущества. Единица измерения: тыс. руб.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 30 сентября 2024 года

Активы	Код строки	На 30 сентября 2024 года		На 31 декабря 2023 года	
		3	4	30 сентября 2024 года	31 декабря 2023 года
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	1	2	3	4	5
Основные средства	110	10 633	10 746		
Нематериальные активы	120	-	-		
Доходные вложения в материальные активы	130	-	-		
в том числе:					
инвестиционная недвижимость	131	-	-		
предметы финансовой аренды (лизинга)	132	-	-		
прочие доходные вложения в материальные активы	133	-	-		
Вложения в долгосрочные активы	140	-	-		
Долгосрочные финансовые вложения	150	14	14		
Отложенные налоговые активы	160	-	-		
Долгосрочная дебиторская задолженность	170	-	-		
Прочие долгосрочные активы	180	9	9		
ИТОГО по разделу I	190	10 656	10 769		
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ	200	210	14	14	
в том числе:					
материалы	211	14	14		
животные на выращивании и откорме	212	-	-		
незавершенное производство	213	-	-		
готовая продукция и товары	214	-	-		
товары отгруженные	215	-	-		
прочие запасы	216	-	-		
Долгосрочные активы, предназначенные для реализации	220	-	-		
Расходы будущих периодов	230	25	-		
Налог на добавленную стоимость по приобретенным товарам, работам, услугам	240	-	-		
Краткосрочная дебиторская задолженность	250	120	131		
Краткосрочные финансовые вложения	260	22	22		
Денежные средства и эквиваленты денежных средств	270	9	154		
Прочие краткосрочные активы	280	-	-		
ИТОГО по разделу II	290	190	321		
БАЛАНС	300	10 846	11 090		
Собственный капитал и обязательства	310	320	330	340	350
III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ	310	320	330	340	350
Уставный капитал	410	1 874	1 874		
Неоплаченная часть уставного капитала	420	-	-		
Собственные акции (доли в уставном капитале)	430	-	-		
Резервный капитал	440	-	-		
Добавочный капитал	450	3 840	3 840		
Нераспределенная прибыль (непокрытый убыток)	460	(1 100)	(1 100)		
Чистая прибыль (убыток) отчетного периода	470	-	-		
Целевое финансирование	480	-	-		
ИТОГО по разделу III	490	4 614	4 614		
IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	510	520	530	540	550
Долгосрочные кредиты и займы	510	5 125	5 315		
Долгосрочные обязательства по лизинговому платежам	520	-	-		
Отложенные налоговые обязательства	530	-	-		
Доходы будущих периодов	540	-	-		
Резервы предстоящих платежей	550	-	-		
Прочие долгосрочные обязательства	560	334	334		
ИТОГО по разделу IV	590	5 459	5 649		
V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	610	620	630	640	650
Краткосрочные кредиты и займы	610	-	-		
Краткосрочная часть долгосрочных обязательств	620	702	724		
Краткосрочная кредиторская задолженность	630	71	103		
в том числе:					
поставщикам, подрядчикам, исполнителям	631	10	39		
по авансам полученным	632	8	6		
по налогам и сборам	633	18	18		
по социальному страхованию и обеспечению	634	-	-		
по оплате труда	635	1	1		
по лизинговым платежам	636	-	-		
собственнику имущества (учредителям, участникам)	637	-	-		
прочим кредиторам	638	34	39		
Обязательства, предназначенные для реализации	640	-	-		
Доходы будущих периодов	650	-	-		
Резервы предстоящих платежей	660	-	-		
Прочие краткосрочные обязательства	670	-	-		
ИТОГО по разделу V	690	773	827		
БАЛАНС	700	10 846	11 090		

ОТЧЕТ о ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ за январь—сентябрь 2024 года

Наименование показателей	Код строки	За январь—сентябрь 2024 года		За январь—сентябрь 2023 года	
		3	4	3	4
Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг	010	721	648		
Себестоимость реализованной продукции, товаров, работ, услуг	020	(335)	-		
Валовая прибыль	030	386	648		
Управленческие расходы	040	(76)	(402)		
Расходы на реализацию	050	-	-		
Прибыль (убыток) от реализации продукции, товаров, работ, услуг	060	310	246		
Прочие доходы по текущей деятельности	070	489	405		
Прочие расходы по текущей деятельности	080	(498)	(421)		
Прибыль (убыток) от текущей деятельности	090	301	230		
Доходы по инвестиционной деятельности	100	2	-		
в том числе:					
доходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	101	-	-		
доходы от участия в уставном капитале других организаций	102	-	-		
проценты к получению	103	2	-		
прочие доходы по инвестиционной деятельности	104	-	-		
Расходы по инвестиционной деятельности	110	-	-		
в том числе:					
расходы от выбытия основных средств, нематериальных активов и других долгосрочных активов	111	-	-		
прочие расходы по инвестиционной деятельности	112	-	-		
Доходы по финансовой деятельности	120	358	254		
в том числе:					
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	121	358	254		
прочие доходы по финансовой деятельности	122	-	-		
Расходы по финансовой деятельности	130	(661)	(706)		
в том числе:					
проценты к уплате	131	(248)	(243)		
курсовые разницы от пересчета активов и обязательств	132	(410)	(460)		
прочие расходы по финансовой деятельности	133	(3)	(3)		
Прибыль (убыток) от инвестиционной и финансовой деятельности	140	(301)	(452)		
Прибыль (убыток) до налогообложения	150	-	(222)		
Налог на прибыль	160	-	-		
Изменение отложенных налоговых активов	170	-	-		
Изменение отложенных налоговых обязательств	180	-	-		
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (дохода)	190	-	-		
Прочие платежи, исчисляемые из прибыли (дохода)	200	-	-		
Чистая прибыль (убыток)	210	-	(222)		
Результат от переоценки долгосрочных активов, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	220	-	-		
Результат от прочих операций, не включаемый в чистую прибыль (убыток)	230	-	-		
Совокупная прибыль (убыток)	240	-	(222)		
Базовая прибыль (убыток) на акцию	250	-	-		
Разводненная прибыль (убыток) на акцию	260	-	-		

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Вы шмат чаго дабіліся і важна ўтрымаць гэты дасягненні, але толькі не любой цаной. Правільна асцярожнасць, магчымыя інтрыгі ў вас за спінай. Прывітаецца дастацька часу свайму дому, стварыць у ім утульную абстаноўку. У нядзелю з'явіцца шанс арганізаваць вечарынку для ўсёй сям'і ці для сяброў.

ЦЯЛЕЦ. Тыдзень будзе напоўнены падзеямі і сустрэчамі. Паспрабуйце быць гранічна сабранымі і ўважлівымі. Нягледзячы на вашу добрасумленнасць, можаце папусціць сур'ёзную памылку, якую потым будзе складана выправіць. Так што нават пры найменшым сумненні праверце ўсё яшчэ раз. Спрыяльны час для важных перамоў і сумоўяў.

БЛІЗНЯТЫ. Падзеі на гэтым тыдні складуцца на вашу карысць. Спартэблца намаганні і мудрасць, каб кіраваць сітуацыяй, якая склалася. Фінансавыя становішчы палепшыцца. Вам паступіць прывабная і выгадная прапанова. Любімы чалавек вырашыць многія вашыя праблемы. І вы яшчэ раз пераканаецеся ў сіле яго пачуццяў.

РАК. На гэтым тыдні, прытрымліваючыся стратэгіі супрацоўніцтва з усімі, хто толькі можа быць вам карысны, дамажацеся поспеху. Будзеце сустрэкацца з патрэбнымі людзьмі, даведвацца шмат цікавага і карыснага для сябе. Зможаце вырашыць праблемы навакольных, і тыя будуць вам удзячныя. Прааналізуйце ход падзей і паспрабуйце зразумець, што перашкаджае вам у дасягненні мэты, тады ў далейшым перашкоды страцяць сваю сілу.

ЛЕУ. На гэтым тыдні вам спатрэбіцца ўменне хутка рабіць правільныя высновы. Паспрабуйце быць сумленным з самім сабой, гэтая якасць дазволіць вам стаць гаспадаром сітуацыі. У сераду вынікі дзелавых сустрэч

стануць залогам добрага стаўлення да вас начальства. У чацвер пажадана не эпаціраваць навакольных экстравагантнымі ўчынкамі. Выхадныя ідзальна падыходзяць, каб расслабіцца на канале з кнігай у руках ці заняцца тым, што будзе карысна для здароўя.

ДЗЕВА. На гэтым тыдні лепш ні з кім не дзяліцца сваімі планами, асабліва гэта датычыцца калег і дзелавых партнёраў. Прыкрых промахаў дапаможа пазбегнуць свечасова пачуты голас інтуіцыі. Спрыяльны перыяд, каб расслабіцца са старымі даўгамі як фінансавы, так і маральна-этычныя ўласцівасці. Будзеце хутка арыентавацца ў любых умовах і зможаце атрымаць нямала выгады для сябе. На выхадныя лепш не планавать нічога глабальнага.

ШАЛІ. На гэтым тыдні вы пажадаеце з дзіўнай упартасцю знаходзіцца ў цэнтры практычна ўсяго, што будзе адбывацца ў вашым асяроддзі. Больш за тое, даведзеце хутка прымаць рашэнне на свой страх і рызыку. Частка падзей пачне разгортвацца зусім не так, як вы задумалі. Аднак гэта не нагода для трывог і страху. Апынецца, што так нават лепей. Энергія, якая перапаўняе вас, будзе канструктыўнай і дапаможа дамагчыся поспеху.

СКАРПІЁН. Зможаце ажыццявіць практычна ўсе задумы ў сферы бізнесу. Будзеце напоўнены аптымізмам і жыццёва важнымі мэтамі і ідэямі. У асабітай сферы ўсё складзецца цудоўна. Кханне вас натхніць. Перамены ў знешніх абставінах могуць садзейнічаць ажыццяўленню планаў, стварыць трамплін для вырашэння прафесійных і любімых задан. Не адмаўляйцеся ад прапановы сваёй палавіні.

СТРАЛЕЦ. Вялікая верагоднасць, што вашы планы на гэтым тыдні істотна змяняцца, важнымі стануць адносіны з начальнікам ці

падпарадкаванымі. Новая знаёмства могуць перарасці ў моцнае і надзеінае сяброўства. Вы поўныя сіл, ваша здароўе палепшыцца. У пятніцу зможаце канчаткова пазбавіцца ад ілюзій і памылак. У суботу смела прыбярэйце ўсё, што перашкаджае вашаму развіццю.

КАЗЯРОГ. Пачынаючы з аўторка, сканцэнтруйцеся на сутнасці ўласных жаданняў. Ці патрэбная вам зорка з неба? Ці не лепш задавольвацца чым-небудзь зямным? Зразумелі, чаго хочаце ў дадзены момант больш за ўсё? Пачынайце працаваць у адпаведным кірунку. Паспех магчымы ва ўсім, да чаго падыдзеце з належным натхненнем. Галоўнае — нічога не бяцца. Старанная прадуманасць дзейнаму плюс некаторая доля авантурызму могуць прывесці да поспеху ў пятніцу.

ВАДАЛІУ. Не спяшаецеся, і поспех будзе на вашым боку, тым больш што цяпер цудоўны перыяд для раскрыцця свайго патэнцыялу. Вам проста неабходна даводзіць справы да канца. У пачатку тыдня можа паступіць цікавая інфармацыя, але яе пажадана пераправерыць. У аўторак будзеце асцярожныя пры размове з новымі знаёмымі. У спрэчках з апанентамі можа нарадзіцца ісціна, калі прыслушаецеся да іх пункту гледжання. Змяняеце стыль зносін: ваш востры язык можа прычыніць боль, у тым ліку і блізім людзям, пакрыўдзіць якіх вы зусім не хацелі б.

РЫБЫ. На гэтым тыдні вы будзеце здольныя вырашыць самыя складаныя, практычна неперадольныя задачы. Гэта час актыўных дзеянняў і вокаментнай рэакцыі. Не марнуйце яго дарма. Сабраўшыся, вы зможаце наладзіць адносіны з калегамі, прывесці ў парадак хатнія справы. Увесь тыдзень будзеце паступаць цікавыя прапановы ў прафесійнай сферы. Будзеце ў цэнтры грамадскага жыцця, але не ўязвайцеся ў сумнеўныя прадпрыемствы.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.12	17.33	9.21
Віцебск —	8.06	17.19	9.13
Магілёў —	8.03	17.23	9.20
Гомель —	7.55	17.24	9.29
Гродна —	8.27	17.49	9.22
Брэст —	8.23	17.54	9.31

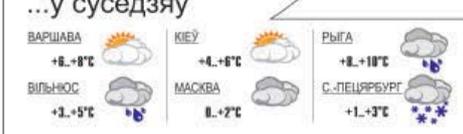
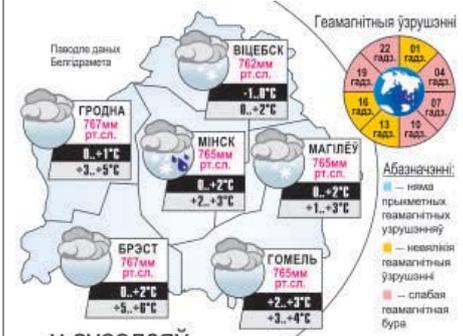
Месяц
Маладзік 1 лістапада.
Месяц у сузор'і
Скарпіёна.

Імяныны
Пр. Аляксандра, Арцёма, Германа, Івана, Леаніда, Мікалая, Паула, Пятра, К. ДЗЕНЬ ПАМІНАННЯ ПАМЕРЛЫХ.
Будакі, Багдана, Тамаша.

Фота Лазавы ГЛАД

ЗАЎТРА

2 ЛІСТАПАДА Даты Падзеі Людзі

1623 год — паўстанне жыхароў Віцебска супраць царкоўнай уніі, падчас якога быў забіты грэка-каталікі і грамадскі дзеяч архіепіскап Ясафат Кунцэвіч. У паўстанні ўдзельнічалі таксама жыхары Полацка, Магілёва, Оршы, Вільні і вёска Віцебскага ваяводства. Па сігнале званой ратушы і праваслаўных царкваў некалькі тысяч паўстанцаў рушылі да рэзідэнцыі Кунцэвіча, уварваліся ў двор, падпалілі дом, забілі архіепіскапа, а цэла кінулі ў Дзвіну. Святары і чэлядзя з акружэння былі збіты, маёмасць разрабавана, а архіў знішчаны. Рымскі Папа Урбан VIII заклікаў караля Рэчы Паспалітай Жыгімонта III бязлітасна расправіцца з паўстанцамі. У Віцебск прыбылі каралеўскія камісары з узброенымі атрадамі, якія сілай задушылі паўстанне. Усе гараджане, у тым ліку члены магістрата, былі аб'яўлены саўдзельнікамі. Па гэтай прычыне Віцебск пазбавілі Магдэбургскага права і ўсіх астатніх прывілей. З горада спланена 3079 злотых штрафу. Камісары загадалі зняць званы і ўсіх праваслаўных царкваў і адліць з іх вялікі зван у памяць пра Кунцэвіча, ратуша была разбурана.

1909 год — нарадзіўся (в. Прусы Служцага павета) беларускі пісьменнік. Удзельнік Вялікай Айчыннай вайны. Пасля заканчэння Падольскага пяхотнага вучылішча ваяваў у Чырвонай Арміі пад Масквой і Сталінградам. З 1944 года — загадчык аддзела культуры газеты «Звязда», адказны сакратар часопіса «Вожык», быў рэфэрэнтан АН БССР (асабісты сакратар Якуба Коласа). Дэбютаваў у 1925-м вер-

шам «Звоніць восень» у часопісе «Чырвоны сцяг». Аўтар зборнікаў вершаў і пэм. У 1960-м выйшлі «Выбраныя творы ў 2 тамах», у 1968—1970 гг. — збор твораў у 3-х тамах, у 1979-м — у 4-х тамах. Працаваў у галіне мастацкай прозы і літаратурнай крытыкі. На беларускую мову пераклаў «Жыццё Кліма Самгіна» М. Горкага, «Гора ад розуму» А. Грыбаедава, «Вечары на хутары каля Дзіканькі» і «Выбраныя творы» М. Гоголя, «Падарожжа з Пецярбурга ў Маскву» А. Радзішчава, «Маладуо гвардыю» А. Фадзеева, «Яны змагаліся за радзіму» М. Шолохава і інш.

1939 год — на пазачарговай сесіі Вярхоўнага Савета СССР у Маскве быў прыняты закон пра далучэнне Заходняй Беларусі ў склад Савецкага Саюза і ўваходжанне яе ў БССР.

69 год да н. э. — нарадзіўся Клеапатра, егіпецкая цырыца. Апошняя цырыца эліністычнага Егіпта з македонскай дынастыі Птолемеяў. Дачка Птолемея XII. Пэўны час была замужам за рымскім палітыкам Маркам Антоніем. Паводле падання, скончыла жыццё самагубствам, падставіўшы руку пад укук ядавітай змяі пасля таго, як дазналася пра паражэнне Марка Антонія ў палітычнай барацьбе з Актавіянам і Маркам Эміліям Лепідам.

1935 год — на пяці вежах Маскоўскага Крамля ўпершыню запалілі рубінавыя зоркі.

ФРЫДРЫХ НІШЭ:
«Няшчасным альбо шчаслівым чалавек робіць толькі яго думкі, а не знешнія абставіны. Кіруючы сваімі думкамі, ён кіруе сваім шчасцем».

УСМІХНЕМСЯ

Прыходзьце кліент да псіхолага:
— У мяне ўсё дрэнна, усё жыццё развалілася! Жонка сьшыла да іншага, машыну ўкралі, крах у бізнесе, страта сяброў, праблемы са здароўем...
— А вы напішыце запісачку: «Так будзе не заўсёды», разніможце яе і параскладайце па ўсёй кватэры. Няхай гэтыя запісачкі будучы ў вас паўсюль.

Прайшоў некалькі гадоў, прыходзьце да спецыяліста той жа кліент:
— Доктар, вы так мяне дапамагалі! Сустрэў добрую жанчыну, бізнес наладзіўся, здароўе папраўліва, машыну купіў яшчэ лепшую, сябры з'явіліся выдатныя...
Псіхолаг сур'ёзна выслухаў яго і кажа:
— Так, але запісачкі не выкідавайце!

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл.факс); адрэнаў: пісьмоў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.
ПРЫЁМНЫЯ РЕКЛАМНЫЯ ТЭЛ./ФАКС: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Афіцыйны партнёры і адрасаваныя партнёры ў Беларусі і замежжы: Меракван і Меракван Родзіна. Размяшчае на сваім меркаванні адрэс і публікуе адрасаваныя ім псымы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве «Выдавешта «Беларусь. Дом друку». ЛП № 3820000007687 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79Д. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 10 741. Індэкс 63850. Зак. № 2602.

1 лістапада 2024 года.